

13.05.2013

Kj/3

§ 576

Lausunto tarkastuslautakunnalle arviointikertomuksesta vuodelta 2012

HEL 2013-003863 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa tarkastuslautakunnalle Arviointikertomus 2012:n kohdista 1.5–4.8.3 seuraavan lausunnon:

1.5 Tarkastuslautakunnan esittämien suositusten vaikuttavuuden arviointi

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupunginhallituksen tulee varmistua siitä, että hallintokunnat ryhtyvät toimenpiteisiin kaikkien arviointikertomuksessa esitettyjen epäkohtien korjaamiseksi suositusten mukaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että hallintokunnilta pyydetään selvitys siitä, mihin toimenpiteisiin hallintokunnat ovat ryhtyneet arviointikertomuksessa esitettyjen epäkohtien ja suositusten johdosta. Selvitys toimitetaan kaupunginvaltuustolle.

2.6 Johtopäätökset tavoitteiden toteutumisesta

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupunginvaltuuston asettaman sitovan tavoitteen poikkeama tulee hyväksyttäväksi valtuustolla riippumatta siitä, mistä se aiheutuu.

- sitovien toiminnallisten tavoitteiden tulee kattaa kaupungin strategiaohjelman tavoitteet nykyistä laajemmin, kuten tarkastuslautakunta on suositellut jo vuonna 2010.

- hallintokuntien tulee asettaa aiempaa enemmän yhteisiä hallintokuntarajat ylittäviä sitovia toiminnallisia tavoitteita, kuten tarkastuslautakunta on suositellut jo vuonna 2009.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen siitä, että valtuuston asettaman sitovan tavoitteen poikkeama tulee hyväksyttäväksi valtuustolla riippumatta siitä, mistä se aiheutuu.

Kaupunginhallitus toteaa, että se on talousarvion valmistelua ohjaavissa kannanotoissaan korostanut, että hallintokuntien tulee varautua ottamaan huomioon uuden strategiaohjelman linjaukset talousarvioehdotuksen valmistelussa. Sitovat toiminnalliset tavoitteet johdetaan kaupungin strategiaohjelmasta ja niiden määrittelyssä tulee

kiinnittää erityistä huomiota siihen, että tavoite ohjaa toimintaa strategiaohjelman osoittamaan suuntaan.

Kaupunginhallituksen hyväksymien talousarvion laatimisohjeiden mukaan osan tavoitteista tulee ohjata toimintaa virastojen ja liikelaitosten toimialarajat ylittävien haasteiden ratkaisemiseen. Hallintokuntien tulee talousarvioehdotuksissaan esittää toimialarajat ylittävien prosessien kehittämis- ja tehostamistoimenpiteet sekä ehdotukset hallintokuntien yhteisiksi sitoviksi ja muiksi toiminnallisiksi tavoitteiksi, jotka tulee käsitellä kaikissa käsiteltävään prosessiin osallistuvissa lautakunnissa. Usean hallintokunnan yhteisten sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden määrän lisääminen talousarviossa on hyväksytty myös uuden strategiaohjelman tavoiteasetannassa.

3. Kaupungin talouden arviointi

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupungin tulee jatkaa tuottavuuden parantamista ja käynnistää palvelujen ja investointien uudelleenarviointi siten, että tulorahoitus riittää pitkällä tähtäimellä niiden rahoittamiseen.
- palvelujen uudelleenarviointi on tehtävä poliittisella tasolla arvioimalla palvelutuotannon volyymia, sisältöä, rakennetta ja tuottamistapoja uudelleen, kuten tarkastuslautakunta on suositellut jo vuonna 2011.

Kaupunginvaltuuston 24.4.2013 hyväksymän strategiaohjelman mukaan kaupunki tekee ja toteuttaa vuosille 2013–2016 kaupungin kokonaisvaltaisen tuottavuusohjelman, joka tulee esitellä kaupunginhallitukselle 30.6.2013 mennessä. Ohjelmassa osoitetaan konkreettiset ehdotukset tuottavuuden ja taloudellisuuden merkittäväksi parantamiseksi konkreettisine mittareineen. Talousarvion laatimisohjeiden mukaisesti viraston esittävät toimenpiteet talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksissaan. Strategiaohjelmaan sisältyviä talouden tasapainottumista ja tuottavuuden parantamista koskevia toimenpiteitä ovat mm. talousarvioraamin reaalikasvun sisältämä 1 % vuosittainen tuottavuustavoite ja vuotuisten investointien rajaaminen 435 miljoonan euron tasolle.

Kaupunginhallitus toteaa, että strategiaohjelman tuottavuustavoitteiden saavuttaminen ei ole mahdollista ilman palvelujen volyymin, sisällön, rakenteen ja tuottamistapojen uudelleenarviointia, joka lautakuntien tulee tehdä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksien hyväksymisen yhteydessä.

4.1.1 Tuottavuus- ja työhyvinvointiohjelman säästötavoitteet

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- lautakuntien ja johtokuntien tulee sitoutua talousarvioraamiin siten, että ne osoittavat tarvittavat menosäästöt raamin sisältä, mikäli päättävät menojen lisäyksistä.

- tuottavuustavoitteet tulee asettaa usealle vuodelle siten, että hallintokunnilla on realistiset mahdollisuudet saavuttaa ne ja niiden toteuttaminen on riittävän haasteellista.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen siitä, että lautakuntien ja johtokuntien tulee sitoutua talousarvioraamiin.

Kaupunginhallitus toteaa, että uuden strategiaohjelman tuottavuustavoite on jaettu tasaisesti koko valtuustokaudelle vuosittaisiksi tuottavuustavoitteiksi. Tuottavuuden parantaminen 1 % vuosittain on haasteellista, mutta realistisesti mahdollista.

4.1.2 Uuden laskentajärjestelmän käyttöönotto

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- talous- ja suunnittelukeskuksen tulee saattaa Laske-järjestelmä asianmukaiseen kuntoon pikaisesti.

- järjestelmän konsolidointimoduulin avulla tulee voida tuottaa kaupungin tilinpäätöslaskelmat ja talousarvion toteutumislaskelmat.

- Laske-järjestelmän hyödyntämistä tulee kehittää kustannustehokkaammaksi ja kaupungin taloushallintoa, tilinpäätöstä ja raportointia vielä paremmin palvelevaksi kokonaisuudeksi siten, että kaikki kaupungin virastot ja liikelaitokset siirtyvät sen käyttäjiksi.

Kaupunginhallitus toteaa Laske-järjestelmän saattamisesta asianmukaiseen kuntoon, että kaupungin ja järjestelmätoimittajan välinen käyttöönottohanke päätettiin joulukuussa 2012 hankkeen johtoryhmän päätöksellä. Tuossa päätöksessä luetteloidiin hankkeen osalta avoimena olevat asiat, joista keskennäiset toiminnallisuudet liittyivät pääasiassa perinnän tai konsolidoinnin kokonaisuuksiin. Perinnän osalta maksumuistutusten lähettäminen asiakkaille vuoden 2012 laskujen osalta on aloitettu tammikuussa 2013. Johtuen laskutuksessa olleista haasteista vuoden 2012 aikana on kaupunginjohtaja päättänyt, että vuoden 2012 maksamattomien laskujen maksumuistutukset lähetetään ilman viivästyskorkoa ja muistutusmaksua. Tämän toteuttaminen vaatii muutoksia näille avoimille erille, josta syystä muistutusten lähettäminen on normaalitilannetta hitaampaa. Lisäksi muistutettavat erät halutaan tässä yhteydessä käydä normaalitilannetta tarkemmin läpi, jottei asiakkaille lähetetä virheellisiä maksumuistutuksia. Tämän hetken

arvion mukaan vuoden 2012 maksumuistutukset on toimitettu asiakkaille toukokuun 2013 loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus toteaa konsolidointimoduulin hyödyntämisestä, että Laske-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä päätettiin tehtävän konsolidointi eli sisäisten erien eliminointi kahdesti vuodessa. Vuoden 2012 osalta kesäkuun lopun konsolidointi on tehty tavoitteen mukaisesti, mutta vuoden lopun konsolidointia ei ole saatu tehtyä johtuen järjestelmässä esiintyneestä teknisestä virheestä. Tästä johtuen ei vuoden 2012 tilinpäätöksen osalta voitu hyödyntää järjestelmään muodostettuja raportteja, vaan tietoja jouduttiin yhdistelemään manuaalisesti ja raportoimaan useiden eri raporttien tietoja yhdistelemällä. Järjestelmätoimittaja jatkaa edelleen konsolidoinnin työstämistä ja tavoitteena on sen saattaminen kuntoon siten, että kesäkuun lopun 2013 konsolidointi ja sen raportointi voidaan tehdä alkuperäisen suunnitelman mukaan.

Kaupunginhallitus toteaa Laske-järjestelmän kehittämisestä kustannustehokkaammaksi ja paremmin palvelevaksi kokonaisuudeksi, että Laske-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä ei ollut eri syistä johtuen mahdollista ulottaa järjestelmää käyttöön kaikki virastoihin ja liikelaitoksiin. Tällä hetkellä käydään Helsingin Sataman kanssa neuvotteluja siirtymisestä Laske-järjestelmän piiriin ja todennäköisesti käyttö alkaa vuoden 2014 alusta. Tämän lisäksi rakennusviraston ja Staran osalta selvitetään mahdollisia ratkaisuvaihtoehtoja osana keväällä 2013 käynnistettyä Hankinnasta maksuun -hanketta.

4.1.3 Palvelutyytyväisyyden kehitys

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- virastojen ja laitosten tulee keskittyä keskeisimpien palvelujensa asiakastyytyväisyyden säännölliseen mittaamiseen. Talous- ja suunnittelukeskuksen tulee perustaa Helmi-intranettiin sähköinen asiakastyytyväisyyden seurantapohja, johon virastot ja laitokset ovat velvoitettuja päivittämään keskeisimpien asiakastyytyväisyysmittareidensa arvot säännöllisesti.

- palvelukohtaisia asiakastyytyväisyystietoja tulee hyödyntää kaupunkitason strategian seurannassa ja johtamisessa.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen siitä, että virastojen ja laitosten tulee keskittyä keskeisimpien palvelujensa asiakastyytyväisyyden säännölliseen mittaamiseen. Helmi-intranettiin laaditaan sähköinen asiakastyytyväisyyden seurantapohja, johon virastot ja laitokset päivittävät keskeisimpien asiakastyytyväisyysmittareidensa arvot.

Kaupunginhallitus toteaa, että virastojen ja laitosten tuottamat palvelukohtaiset asiakastytyväisyyssiedot aletaan raportoida kaupunginvaltuustolle kaupunkitason strategian seurannan yhteydessä.

4.2.1 Tytäryhteisöjen johdon palkitsemisjärjestelmät

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- tytäryhteisöjen johdon palkitsemista tulee kehittää siten, että sillä on käytännössä tulosta ohjaavaa vaikutusta.

- palkitsemiseen liittyvän ohjeistuksen noudattamista tulee valvoa tehokkaammin.

Kaupunginhallitus päätti 10.12.2012 kaupungin virasto- ja osastopäälliköiden palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmästä. Se on tullut voimaan 1.1.2013 lukien. Kaupunginhallitus toteaa, että tarkoitus on, että vastaavanlainen palkitsemisjärjestelmä otettaisiin käyttöön myös tytäryhteisöjen toimitusjohtajille. Tätä koskeva valmistelu on edennyt siten, että päätös asiasta on tehtävissä vielä kevään aikana tai viimeistään alkusyksystä. Palkitsemisjärjestelmän avulla on mahdollista nykyistä paremmin vaikuttaa tytäryhteisöjen tuloksellisuuteen. Valmisteilla oleva palkitsemisjärjestelmä sisältää kaikki keskeiset palkitsemiseen liittyvät elementit, kuten tehtävien vaativuuteen perustuvan kokonaispalkan, työsuoritukseen perustuvan osion, kertapalkkiomahdollisuuden sekä tulospalkkiomahdollisuuden.

Kaupunginhallitus toteaa, että palkitsemiseen liittyvän ohjeistuksen noudattamisen valvontatavat valmistellaan rinnan palkitsemisjärjestelmää koskevan ohjeistuksen kanssa. Tässä suhteessa on olennaista, että palkitsemisjärjestelmän käyttöä koskeva valmistelu tapahtuu kaupunkikonsernissa keskitetysti.

4.2.2 Tytäryhtiöihin liittyvien investointitavoitteiden toteutuminen

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupungin tytäryhteisöjä perustettaessa tulee laatia realistinen suunnitelma hankkeen toteuttamisesta.

- investoinneille tulee määritellä selkeät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä seurata niiden toteutumista.

Kaupunginhallitus toteaa, että yhteisöä perustettaessa arvioidaan liiketoiminnan laajuus, investointitarve, kannattavuus ja rahoitus sekä muiden mahdollisten osakkaiden osuus. Lisäksi laaditaan yhteisömuodosta riippuen seuraavat asiakirjat: perustamissopimus/säädökirja, yhtiöjärjestys/säännöt ja osakassopimus, jos osakeyhtiössä tulee olemaan kaupungin lisäksi

muuta osakkaita. Perustamissuunnitelman laajuuteen vaikuttaa se, tuleeko perustettava yhteisö toimimaan kilpailuilla markkinoilla vai tukeeko yhteisön toiminta kaupungin omaa palvelutuotantoa.

Kaupunginhallitus hyväksyy konserniyhteisökohtaiset omistusohjaa, kehittämissuunnitelmia sekä keskeisiä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita koskevat omistajapoliittiset linjaukset kaupunginhallituskausittain. Linjaukset on vahvistettu kaupunginhallituksessa viimeksi 26.4.2011 (431 §). Kaupunginhallitus toteaa, että linjaukset on tarkoituksellisesti tarkistettava keväen - alkusyksyn 2013 aikana kaupunginvaltuuston 24.4.2013 hyväksymään strategiaohjelmaan 2013 – 2016 perustuen ja vastaamaan tytäryhteisöjen toimintaympäristössä tapahtuneita ja ennakoitavissa olevia muutoksia.

Kaupunginhallitus toteaa, että tytäryhteisöraportointi konsernijaostolle on keskeinen osa konserniohjausta, jota kehitetään jatkuvasti vuorovaikutuksessa konsernijohtajan ja tytäryhteisöjen kanssa.

4.3.1 Vanhempien tukeminen lasten ja nuorten hyvinvoinnissa

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- opetusviraston tulee jatkaa Kvartti-valmennusmallin soveltamista kaupungin kouluissa ja arvioida sen vaikuttavuutta lasten ja heidän vanhempiensa hyvinvointiin.
- sosiaali- ja terveysviraston tulee lisätä läheisneuvonpitoa lastensuojelussa, koska sen avulla on onnistuttu välttämään kalliita huostaanottoja ja sitä kautta saamaan kustannussäästöjä.
- sosiaali- ja terveysviraston ja opetusviraston tulee selvittää mahdollisuuksia laajentaa läheisneuvonpitoa muihinkin palveluihin, esimerkiksi päihde- ja mielenterveyspalveluihin sekä opetustoimeen.
- sosiaali- ja terveysviraston tulee päivittää lastensuojelun asiakkuuksia koskevia pysyväisohjeita siten, että sosiaalityöntekijällä on velvoite selvittää mahdollisuus läheisneuvonpidon käyttöön kaikissa lastensuojeluprosessin eri vaiheissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että Kvartti-valmennusmallin soveltamisen jatkaminen on perusteltua moniammatillisen vanhemmuuden tuen ja vertaistuen näkökulmasta katsottuna perus- ja erityispalveluissa perheiden, lapsuuden, nuoruuden ja aikuisuuden kehitysympäristön eri vaiheissa annetun taloudellisen raamin puitteissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että sekä inhimillisestä että taloudellisesta näkökulmasta huostaanottojen ehkäisy on perusteltua.

Arviointikertomuksessa todetaan, että läheisneuvonpidolla on onnistuttu välttämään kalliita huostaanottoja ja sitä kautta saamaan

13.05.2013

Kj/3

kustannussäästöjä. Tälle toteamukselle ei kuitenkaan esitetä mitään perusteluja tai tilastotietoja. Arviointikertomuksessa esitetään läheisneuvonpidon vuosittainen määrä ja hinta, mutta ei mitään vaikuttavuustietoa tai mistä on peräisin tieto huostaanottojen välttämisestä juuri tämän toimenpiteen avulla. Läheisneuvonpito on yksi menetelmä muiden avohuollon toimenpiteiden lisäksi perheiden, lasten ja nuorten tukemiseksi, mutta sen vaikuttavuuden osoittaminen edellyttää tarkempia perusteluja.

Kaupunginhallitus toteaa, että läheisneuvonpitoa voidaan hyödyntää monilla sosiaali- ja kasvatustyön osa-alueilla, vaikka se on syntynyt lastensuojelun tarpeisiin.

Kaupunginhallitus toteaa, että läheisneuvonpidon järjestämistä voi harkita missä tahansa asiakasprosessin vaiheessa, mutta erityisesti selkeissä murrosvaiheissa, joissa lähiyhteisön tuki on suunnitelmien laatimisessa ja toteuttamisessa erityisesti tarpeen.

4.3.2 Maahanmuuttajien työllistymistä edistävät toimenpiteet

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- henkilöstökeskuksen tulee selvittää, voidaanko muunkielisten oppisopimuskoulutusta ja rekrytointikoulutusta markkinoida laajemmin työnantajille ja maahanmuuttajille. Erityisesti tulee ottaa huomioon syrjäytymisvaarassa olevat nuoret miehet.

- henkilöstökeskuksen, opetusviraston ja työväenopistojen tulee varmistaa maahanmuuttajien suomen kielen opetuksen riittävyys sekä kaupungin oman järjestämismääräysten osalta että vaikuttaa jatkossakin valtion järjestämän työvoimapolitiittisen kotoutumiskoulutuksen riittävyyteen.

- henkilöstökeskuksen maahanmuutto-osaston tulee terävöittää maahanmuuttajaväestön työllisyystilanteeseen ja toimeentuloon kohdistuvaa seurantaa siten, että määritellään vuosittain seurattavat mittarit.

Kaupunginhallitus toteaa, että henkilöstökeskuksen tavoitteena on monipuolistaa sekä oppisopimus- että rekrytointikoulutuksen paikkatarjontaa uusien yritysryhmittymien avulla. Kaupungin miesvaltaisten alojen oppisopimus- ja rekrytointikoulutustarjontaa pyritään lisäämään.

Kaupunginhallitus toteaa, että maahanmuuttajien työllistymistä edistäviä palvelupolkuja ja kielikoulutusta tullaan kehittämään uuden strategiaohjelman mukaisesti. Henkilöstökeskus, yhdessä opetusviraston ja työväenopistojen kanssa, tulee varmistamaan

13.05.2013

Kj/3

maahanmuuttajien suomen kielen opetuksen riittävyyden kaupungin oman järjestämisvastuun osalta ja pyrkii vaikuttamaan valtion järjestämän työvoimapolitiittisen kotoutumiskoulutuksen riittävyyteen.

Kaupunginhallitus toteaa, että henkilöstökeskuksen maahanmuutto-osasto tulee tehostamaan maahanmuuttajaväestön työllisyystilanteeseen ja toimeentuloon kohdistuvaa vuosittaista seurantaa yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen kanssa.

4.3.3 Määräaikaisten palvelussuhteiden käyttö opetus-, sosiaali- ja terveystoimissa

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen tulee ottaa huomioon, että työn projektiluonteisuus ei ole määräaikaisuuden laillinen peruste lainsäädännön edellyttämässä tavanomaisissa tehtävissä.

- opetusviraston tulee varmistaa määräaikaisten virkojen perusteiden lainmukaisuus uusimman oikeuskäytännön perusteella.

- sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen tulee sisällyttää palvelussuhdeohjeeseensa kohta siitä, että arvioidessa sijaisuutta määräaikaisuuden laillisena perusteena on otettava huomioon yksittäisen sijaisuuden lisäksi kokonaistilanne eli se, onko työvoiman tarve pysyvä.

- henkilöstökeskuksen tulee tarkentaa kaupunkitasoisen ohjeen kohtaa toimintojen vakiintumattomuus sekä täsmentää ohjetta siltä osin kuin kyseessä on käytettävissä olevan rahoituksen epävarmuus määräaikaisuuden perusteena.

Kaupunginhallitus toteaa, että henkilöstökeskus tarkentaa ohjettaan määräaikaisten palvelussuhteiden käytön mahdollisuuksista toimintojen vakiintumattomuus -perusteiden osalta. Vakiintumattomuuden käsitettä ei voi avata tyhjentyvästi, vaan vakiintumattomuuden käsite arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Jos toiminta ei ole ehtinyt vakiintua määräaikaisten sopimuksen voimassaoloaikana, sopimusta voidaan jatkaa, mutta tällöin kuitenkin edellytetään perusteita sille, että toiminta on edelleen vakiintumatonta.

Kaupunginhallitus toteaa, että henkilöstökeskus täsmentää ohjettaan määräaikaisten palvelussuhteiden käytön mahdollisuuksista yhteistyössä talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa siten, että sinne lisätään kohta ulkopuolisen rahoituksen epävarmuuden ja toimeksiantosopimusten käyttämisestä määräaikaisuuden perusteena. Tällöin projektiluonteisen työn, joka on riippuvainen ulkopuolisesta rahoituksesta tai solmitusta

13.05.2013

Kj/3

toimeksiantosopimuksesta, tiedetään valmistuvan kohtuullisen lyhyen, arvioitavissa olevan ajan kuluessa.

4.4.1 Tietojärjestelmien yhteentoimivuus pääkaupunkiseudulla

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupungin tietohallintoon liittyvää ohjausta tehdään tällä hetkellä kolmessa eri työryhmässä. Tämän ohjausmallin toimivuus tulee selvittää.
- tietohallinnon ohjausryhmistä yhden tulee ottaa vastuu tietojärjestelmiin liittyvästä seututason strategisesta yhteistyöstä, jotta yhteistyön puute ei johda tarpeettomiin päällekkäisiin kustannuksiin.
- kaupungin tulee linjata, minkälaista pääkaupunkiseututasoista ja seudullista yhteistyötä tarvitaan kokonaisarkkitehtuuriin ja tietojärjestelmäinvestointeihin liittyvissä asioissa sekä käynnistää tämä yhteistyö.

Kaupunginhallitus toteaa, että tietohallinnon ohjausmallin toimivuus selvitetään mallista saatujen kokemusten perusteella viimeistään vuoden 2014 loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen, että kaupungin omien työryhmien yhteistyön tulee olla riittävää, jotta tarpeettomilta päällekkäisiltä kustannuksilta vältytään. Kaupungin sisällä vastuujakoa tulee tarvittaessa selkiyttää.

Tietotekniikkaohjelmassa asetettujen työryhmien osalta vastuun ottaminen seututason strategisesta yhteistyöstä on lähinnä tietotekniikkaohjelman koordinoitiryhmän tehtävä.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen, että kaupungin tulee linjata minkälaista pääkaupunkiseututasoista ja seudullista yhteistyötä tarvitaan. Linjausten mukaiset päätökset täytyy synnyttää yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, jotta kokonaisarkkitehtuuri ja tietojärjestelmäinvestoinnit voidaan toteuttaa tukemaan näitä linjauksia.

4.4.2 Uudet asuinalueet ja investointien suunnittelu keskipitkällä ajanjaksolla

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kiinteän omaisuuden myyntitavoitteet on asetettava talousarviossa sellaisiksi, että ne voidaan saavuttaa.
- kaupunkisuunnitteluviraston tulee edelleen kehittää ja parantaa kaavataloudellisia laskelmia kaupungin kiristyneessä taloustilanteessa.

- suhdanneriskin vuoksi tulee huolehtia siitä, että alueiden rakentamiskustannukset saadaan ensisijaisesti katettua jo maanmyyntituloilla.

- maanmyynnin ja -vuokraamisen tasapaino tulee harkita uudelleen etenkin sellaisilla uusilla alueilla, jotka hankitaan ostamalla.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin uuden strategiaohjelman yhtenä keskeisenä tavoitteena on talouden tasapainottuminen. Velkaantumiskehitystä hidastetaan mm. rahoittamalla nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla.

Kaupunginhallitus toteaa kaavatalouden laskelmiin liittyen, että kaavavaiheen ratkaisulla on suuri vaikutus alueen ja rakennuksien lopullisiin investointi- ja käyttökustannuksiin. Kaupunginhallitus yhtyy tarkastusviraston toteamukseen, että kaupunkisuunnitteluviraston tulee kehittää ja parantaa kaavataloudellisia laskelmia, laskelmien kattavuutta sekä niiden paikkansapitävyyttä. Kaupunginhallituksen mielestä on tärkeää, että kaavatalous kuuluu olennaisesti kaavoitusprosessin kaikkiin vaiheisiin. Kaupunginhallitus kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa huolehtimaan, ettei kaavoista tule liian kalliita toteuttaa.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan toteamukseen, että maanmyynnin- ja vuokraamisen tasapainoa voidaan harkita uudelleen. Tasapainoisen talouden kannalta on tärkeää suunnitella kaikkien alueiden rakentamista AM-ohjelman tavoitteiden mukaan niin, että kaupungin investointeihin, kuten infrarakentamiseen ja maanhankintaan (palvelutuotannon rakennuksiin) voitaisiin käyttää alueen maanmyyntituloja jo varhaisessa vaiheessa. Myös talousarvion myyntitavoitteet voidaan saavuttaa paremmin em. tontinluovutusten suunnittelulla.

4.5.1 Metron automaattiohjausjärjestelmän hankinta

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupunginhallituksen tulee puuttua jo aikaisessa vaiheessa suurten investointihankkeiden viivästymisiin.

- liikennelaitoksen tulee parantaa pitkäaikaisten investointiensa suunnittelu- ja toteutusprosesseja sekä ennen kaikkea hankintaosaamisensa sisältöä kuten hankkeiden kustannusarvioiden laskentaa.

13.05.2013

Kj/3

- liikennelaitoksen johtokunnan sekä kaupunginhallituksen on seurattava jatkossa tiiviisti metron automatisointihankkeen toteuttamista, kuten jo tehdyt päätökset edellyttävät.

- automaattimetrolikenteen aloittamisen jälkeen liikennelaitoksen ja kaupunginhallituksen tulee seurata, toteutuuko automatisoinnista kaupunginvaltuustolle vuonna 2008 esitetty investoinnin kannattavuuslaskelma.

Kuten tarkastuslautakuntakin toteaa, metron automatisoinnissa on kyse maailman mitassakin ainutlaatuisesta hankkeesta, jonka kilpailuttaminen on ollut erityisen haastavaa. Se ei kuitenkaan poissulje HKL-liikelaityksen investointien suunnittelu- ja toteutusprosesseissa olevia puutteita. Kaupunginhallitus toteaa kiinnittäneensä huomiota erityisesti kustannusarvioiden pitämättömyyteen useiden hankesuunnitelmien yhteydessä ja kehottaneensa HKL-liikelaitysta tehostamaan suunnitteluprosessejaan kustannusarvioiden pitämiseksi prosessin eri vaiheissa.

Metron automatisointihankkeen kannattavuus on selvitettävissä vasta lopullisten investointikustannusten selvittyä ja käyttöönoton jälkeen. Kaupunginhallitus tulee edellyttämään selvityksen HKL-liikelaitykselta.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan vaatimukseen, että HKL-liikelaityksen johtokunnan ja HKL-liikelaityksen tulee parantaa investointien suunnittelu- ja toteutusprosessejaan.

4.5.2 Asuntotuotantotoimiston toteuttamat asuinkiinteistöyhtiöiden peruskorjausurakat

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- Helsingin kaupungin asunnot Oy:n tulee yhteistyössä asuntotuotantotoimiston tai muun rakennuttajakonsultin kanssa kehittää ja parantaa peruskorjauskohteiden lähtötietojen oikeellisuutta, jotta vältetään suuret ja ennakoimattomat lisä- ja muutostyökustannukset kaupungin asuinkiinteistöjen peruskorjaushankkeissa.

Kaupunginhallitus toteaa peruskorjauskohteissa lähtötietojen oikeellisuuden ja urakka-asiakirjojen paikkansapitävyyden olevan oleellisia, jotta urakat pysyvät kustannusarvionsa sisällä, eikä ennakoimattomia lisä- ja muutostöitä ilmaannu kohtuuttomasti. Ennakoimattomia lisä- ja muutostöitä ei toki voida täysin välttää korjausrakentamisessa, mutta hankkeiden tulisi pääsääntöisesti pysyä hyväksytyssä kustannusarviossa. Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan toteamukseen ja kehottaa asuntotuotantotoimistoa panostamaan lähtötietojen oikeellisuuteen ja rakennuttamisen

13.05.2013

Kj/3

johtamiseen niin, että hankkeet pysyisivät päätettyjen kustannusten rajoissa.

4.5.3 Helsingin ulkomainossopimus

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- rakennusviraston tulee välittömästi arvioida uudelleen ulkomainoslaitapaikkojen vuokrauksesta tehdyn sovintosopimuksen sisältöä kaupungin edun kannalta ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin, koska sopimuksesta todennäköisesti aiheutuu kaupungille merkittäviä taloudellisia menetyksiä.

- kaupungin hallintokuntien tulee tehdä nykyistä tiiviimpää yhteistyötä tulevaisuuden ulkomainoslaitapaikkojen kilpailutuksissa, jotta päätöksentekijällä on käytettävissä kaikki sopimuskumppanin valintaan vaikuttava tieto.

Kaupunginhallitus toteaa kaupungin ja Clear Channelin kanssa tehdyssä sopimuksessa ja sen noudattamisessa olevan puutteita ja, että kaupungilta jää saamatta ulkomainoslaitapaikkojen tuottamaa tuloa, joka kaikkien paikkojen toteutuessa olisi mahdollista saada. Kaupunginhallitus edellyttää, että rakennusvirasto arvioi uudelleen ulkomainoslaitapaikoista tehdyn sovintosopimuksen sisällön kaupungin edun kannalta ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus kehottaa myös rakennusvirastoa ja tarvittavia hallintokuntia tekemään nykyistä tiiviimpää yhteistyötä kaupungin tulevaisuuden ulkomainoslaitapaikkojen kilpailutuksissa.

4.6.1 HUS:n ja Helsingin hoito- ja palveluketjuyhteistyö

Arviointikertomuksessa todetaan, että

sosiaali- ja terveyslautakunnan ja -viraston tulee yhdessä HUS:n kanssa

- etsiä keinot hoitoketjun keskeisten ongelmakohtien ratkaisemiseksi sekä vahvistaa hoitoketjuohjeistuksen täytäntöönpanoa ja koulutusta.

- syventää kuntoutukseen liittyvää yhteistyötä, jossa kaupungin osapuolena on uusi kuntoutuksen osaamisyksikkö.

sosiaali- ja terveyslautakunnan ja -viraston tulee omassa toiminnassaan

- selvittää, miten sosiaalihuoltolain mukaista iäkkään palvelutarpeen arviointia voitaisiin toteuttaa nykyistä perusteellisempänä ja moniammatillisena siten, että sillä voidaan ennakoida ja ehkäistä tulevia, mahdollisesti kalliitakin palvelutarpeita.

- taata, että ympärivuorokautista neurologisten asiakkaiden jatkohoitoa on saatavilla tarvetta vastaavasti.

Kaupunginhallitus toteaa, että organisaatiomuutoksessa sosiaali- ja terveystoimen organisaatioiden yhdistymisen ja varhaiskasvatusviraston perustamisen yhtenä kantavana ajatuksena on hoito- ja palveluketjujen sujuvuuden parantaminen, ja tulevaisuuden haasteisiin vastaamaan pystyvä organisaatio. Edelleen kaupunginhallitus toteaa, että laki iäkkään henkilön sosiaali- ja terveyspalvelujen saannin turvaamisesta muuttanee käytäntöjä mm. palvelutarpeen arvioinnin suhteen. Laki asettaa kunnalle hoitotakuutyyppejä ja palvelujen saantiin määräajassa liittyviä velvoitteita. Sosiaali- ja terveysministeriössä on valmistelussa myös sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä ja rakenteita säätelevä laki, joka osaltaan vaikuttaa iäkkäiden henkilöiden palveluihin.

4.6.2 Terveyskeskuksen yksityisiltä ostamien asiakaspalvelujen laadun valvonta

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- terveyspalvelujen hankinnoissa tulee määritellä nykyistä yksityiskohtaisemmin ne tahot, jotka vastaavat sopimuksen toteutumisesta, tuottajien valvonnasta ja palvelun laadun valvonnasta.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan toteamukseen ja omalta osaltaan toteaa, että tuottajien ja palvelun laadun sekä sopimuksen toteutumisen valvonta on määritettävä ja vastuutettava selkeästi. Seurantajärjestelmissä on huomioitava palvelujen luonteen erilaisuus ja määritettävä sen perusteella tarkoituksenmukaisin vastuutaho.

4.6.3 Sosiaaliasiamiehen työtilanne ja resurssit

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- asiakkaista tulee tehdä tiivis, jatkuvasti päivittyvä kuhunkin asiakassuhteeseen liittyvä tilannekuvaus, joka on kaikkien asiakasta tai hänen perhettään koskevia samaan ongelmakokonaisuuteen liittyviä päätöksiä tekevien viranomaisten käytettävissä. Tietojen vaihtoa viraston sisällä on lisättävä siltä osin, kun salassapitomääräykset eivät sitä estä.

- toimeentulotukiprosessia tulee parantaa siten, että asiakkaiden tilanteesta laaditaan aluksi kokonaiskartoitus ja että tilannetta voidaan tarvittaessa selvittää aiempien tietojen pohjalta, jotta yhteydenotot sosiaaliasiamieheen vähenevät.

- perhe- ja sosiaalipalvelujen osaston lastensuojelun asiakkaat (vanhemmat) tulee ottaa prosessiin mukaan toiminnan vaikuttavuuden

13.05.2013

Kj/3

parantamiseksi alusta alkaen siten, että he ymmärtävät toiminnan sisällön. Keinona voisi olla esimerkiksi läheisneuvonpito.

- organisaatiomuutoksen jälkeisen siirtymävaiheen ajaksi sosiaaliasiamiestoimintaan tulee ohjata lisäresursseja vähintäänkin tilapäisesti muusta sosiaali- ja terveystoimesta.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan huomioon siltä osin, että tietojen vaihtoa viraston sisällä tulee edistää silloin, kun salassapitomääräykset eivät sitä estä ja se on tarkoituksenmukaista hyvän asiakaspalvelun näkökulmasta.

4.7.1 Oppisopimuskoulutuksen käyttö ja tehostamismahdollisuudet

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupungin tulee tarjota oppisopimuskoulutusta nuorille 15–17-vuotiaille kaupungin omissa työpaikoissa.

- sivistys- ja henkilöstötoimesta vastaavan apulaiskaupunginjohtajan tulee linjata yhteistyössä henkilöstökeskuksen, nuorisoasiainkeskuksen, opetusviraston ja oppisopimustoimiston kanssa keinot edistää oppisopimuksen käyttöä nuorten väylänä työelämään perusopetuksen jälkeen.

- tuetun oppisopimuksen mallin jatkuvuus tulee turvata ulkopuolisen hankerahoituksen ohella tarvittaessa kaupungin omalla rahoituksella.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin strategiaohjelman mukaisesti tavoitteena on lisätä oppilaitos- että oppisopimusmuotoisen ammatillisen koulutuksen tarjontaa suunnittelukaudella järjestämisluvan ja määrärahojen puitteissa määrällisesti riittävän, ammattitaitoisen työvoiman tarjonnan turvaamiseksi alueen elinkeinoelämän ja julkisen palvelutuotannon tarpeisiin.

Kaupunginhallitus toteaa, että oppisopimuksen käyttöä edistetään monin keinoin. Ammatillista koulutusta toteutetaan entistä enemmän joustavammin työnantajien kanssa sekä räätälöidään yksilöllisiä opintopolkuja ja vaihtoehtoisia väyliä työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi. Koulutuksen voi suorittaa joustavasti oppilaitoksessa, oppisopimuksella, näyttötutkintona, työpajassa ja näitä joustavasti yhdistäen. Opetuksessa painotetaan työssäoppimisen, ammattiosaamisen näyttöjen ja opiskelija-arvioinnin kehittämistä ja tähdätään koulutuksen kiinnittymiseen, keskeyttämisen vähentämiseen ja urasuunnitelmien selkeyttämiseen.

Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävässä painotetaan yrittäjille, pienille ja keskisuurille yrityksille ja kaupungin hallintokunnille tarjottavia

palveluja soveltuvin osin yhteistyössä kaupungin omien ammatillisten oppilaitosten kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa, että tuetun oppisopimuksen mallin jatkuvuuden turvaaminen annetun taloudellisen raamin puitteissa on perusteltua koulutuksellisesti syrjäytymisvaarassa olevien nuorien kustannustehokkaan tukemisen näkökulmasta katsottuna.

4.7.2 Koululaisten iltapäivätoiminta

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupungin tulee jatkossakin pyrkiä järjestämään iltapäivätoimintapaikkoja tarpeen mukaan sekä toteuttaa sähköinen hakumenettely.
- iltapäivätoiminnalle tulee suunnitella asianmukaiset toimitilat siten, että lapsilla on mahdollisuus myös rauhoittumiseen ja lepoon.
- vanhempien ja lasten mielipiteitä tulee selvittää ja ottaa ne huomioon lasten iltapäivätoimintaa suunniteltaessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että opetustoimen vuoden 2012 talousarviokäsittelyssä lisättiin 1,0 milj. euron lisämääräraha perusopetuslain mukaiseen avustettavaan iltapäivätoimintaan, mikä turvaa palvelun laadullisen ja määrällisen riittävyden vuonna 2013.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan suositukseen siirtymisestä sähköiseen ilmoittautumiseen tehostaen itse hakuprosessia ja tuoden samalla joustavuutta annetun taloudellisen raamin puitteissa.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että opetus- ja kulttuuriministeriön yhteistyöryhmä on valmistellut perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan ja kerhotoiminnan laatukortit, jotka ohjaavat ja takaavat toiminnan järjestämisessä huomioitavia laadullisia tekijöitä niin kunta- kuin toimijatasolla. Keskeisenä toimintaa ohjaavana tekijänä nähdään tarkoituksenmukaisten ja riittävien tilojen osittaminen toimintaan.

4.7.3 Kaupungin strategiaohjelman 2009–2012 toteuttaminen työväenopistoissa

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- suomenkielisen ja ruotsinkielisen työväenopiston tulee selvittää yhteistoiminnasta saatavat synergiaedut tilojen, kurssien ja koko toiminnan yhdistämisen osalta.

Kaupunginhallitus toteaa, että suomenkielisen työväenopiston uusi organisaatiomalli otetaan käyttöön 1.5.2013 tavoitteena selkeyttää työväenopiston perustoiminnan tavoitteiden asettamista ja niihin pääsemistä johtamisen ja toiminnan järjestämisen kautta. Lisäksi uusi organisaatio mahdollistaa nykyistä paremmin opiston ydin- ja tukiprosessien sekä henkilöstön osaamisen järjestelmällisen kehittämisen.

Kaupunginhallitus toteaa, että on perusteltua jatkaa toimintaa vasta käynnistävällä organisaatiolla. Myöskään strategiaohjelmaan 2013–2016 ei sisälly työväenopistojen organisaatioiden uudistamiseen liittyvää toimenpidettä.

4.7.4 Työterveyspalvelujen toimivuus

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupunginhallituksen tulee varmistaa, että hallintokunnat yhteistyössä työterveyskeskuksen kanssa ryhtyvät toimenpiteisiin, joilla kaupungin työntekijöiden sairauspoissaolojen määrää saadaan entisestään vähennettyä.

- työterveyskeskuksen tulee alentaa työterveyshuollon kustannuksia painottamalla aiempaa enemmän ennalta ehkäisevää työterveyshuoltoa.

Kaupunginhallitus toteaa, että strategiaohjelmaan 2013-2016 sisältyy, että toteutetaan työelämän ja työhyvinvoinnin kehittämishanke, jossa kehitetään konkreettisia toimia työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Kaupunginhallitus seuraa työhyvinvoinnin sairauspoissaolojen kehittymistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungilla on vuosien ajan systemaattisesti kehitetty hyviä toimintatapoja työhyvinvoinnin johtamiseen. Sairauspoissaolojen kokonaismäärä on kääntynyt vuodesta 2010 lähtien laskuun ja ne ovat vähentyneet edelleen vaikka samanaikaisesti tehtyjen työpäivien määrä on lisääntynyt. Hyvä kehitys näkyy kaikilla toimialoilla ja ikäryhmissä. Myönteinen poissaolokehitys pyritään säilyttämään panostamalla edelleen työterveysyhteistyön tiivistämiseen ja kehittämiseen.

Kesällä voimaan tulleen työterveyshuolto- ja sairausvakuutuslakimuutoksen tavoitteena on tehostaa työterveyshuollon tukea pitkittyvien sairauspoissaolojen vähentämisessä. Tavoitteena on tukea työhön paluuta pitkän sairausloman jälkeen ja ehkäistä työkyvyttömyyttä. Kaupungilla on hyvät edellytykset toimia uuden linjauksen mukaisesti ja ennakoivasti työkykyongelmatilanteissa. Lakimuutoksen vaikutuksien toivotaan

näkyvän työkykyarvioiden ja kuntoutussuunnitelmien lisääntymisenä ja sitä kautta pisimpien sairauspoissaolojen vähentymisenä.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että 1.6.2012 voimaan tullut sairausvakuutus- ja työterveyshuoltolain muutos asettaa juuri työterveyshuollon ennaltaehkäisevään toimintaan haasteita. Laki velvoittaa työterveyshuoltoa ja työantajaa toimimaan aktiivisemmin tilanteissa, joissa työntekijän sairauspoissaolot alkavat pitkittyä. Työterveyskeskus on vastannut uusiin palveluodotuksiin toimintojaan uudelleen organisoimalla erilaisten asiakastarpeiden ja -segmenttien mukaisesti. Sairauspoissaoloja vähennetään suuntaamalla voimavaroja riskiryhmien tunnistamiseen ja kohdennettuihin toimenpiteisiin sekä työkykyjohtamista kehittämällä. Vahvistamalla työhyvinvointia ja työkykyä tukevaa toimintaa voidaan vaikuttaa myös eläköitymiseen ja työurien jatkamiseen.

4.8.1 Asuntotuotannon sujuvoittaminen kaavoituksen ja tontinluovutuksen keinoin

Arviointikertomuksessa todetaan, että

asuntotuotannon sujuvoittamiseen liittyen

- mikäli vilkasliikenteisten väylien varrelle halutaan täydennysrakentamista, tämä edellyttää joustavampaa melu- ja ilmanlaatunormien tulkintaa. Tähän liittyen kaupunginhallituksen ja kaupunkisuunnitteluviraston tulee etsiä uusia toimintamalleja yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa sekä vaikuttaa maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisarviointiin.

- kaupunginhallitukselle tulee tehdä esitys siitä, minkälaisella menettelyllä voitaisiin keventää kaavaprosessiin liittyvää virastojen lausuntokierrosta, miten jatkossa koordinoidaan kaavoituksen, tontinluovutuksen, esirakentamisen, kunnallistekniikan ja kadunrakennuksen prosessien limittämistä toisiinsa ja miten rakentamisen kilpailua voidaan lisätä ja kaavamääräyksiä väljentää markkinahinnaltaan edullisimmilla alueilla.

kaavoitukseen ja tontinluovutukseen liittyen

- kaupunkisuunnitteluviraston tulee pysäköintipolitiikkaselvityksen ja autottomista kohteista saatavien tulosten perusteella arvioida, toimiiko kaavoituksessa käytettävä autopaikkamäärien laskentaohje järkevällä ja perustellulla tavalla.

- tontinluovutuksen delegointisäädösten väljentämistä tulee harkita siten, että kaupunginvaltuusto vahvistaisi tontinluovutuksen vuokrausperusteiden periaatteet ja sopimuspäätökset voitaisiin

mahdollisuuksien mukaan tehdä kiinteistölautakunnan sijasta virkamiestasolla.

Kaupunginhallitus toteaa, että asuntotuotannon sujuvoittamistyöryhmä työskentelee vuoden 2013 loppuun. Työryhmän työn keskiössä on etsiä keinoja sujuvoittaa koko asuntotuotantoprosessia. Työryhmän työ keskittyy nimenomaan prosessien joustavuuteen ja samanaikaisuuden vahvistamiseen. Talous- ja suunnittelukeskus valmistele lisäksi AM-ohjelman täytäntöönpanopäätöksen mukaisesti erillisselvityksen rakennusmarkkinoiden toimivuudesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkisuunnitteluviraston johdolla on valmisteltu luonnos pysäköintipolitiikasta. Ohjelma on käsitelty keväällä 2013 kaupunkisuunnittelulautakunnassa ja tullaan käsittelemään edelleen kaupunginhallituksessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että tarkastuslautakunnan ehdotuksen mukaisesti tullaan tutkimaan tontinvuokrauksen delegointikäytännön muuttamista siten, että valtuusto edelleen päättäisi vuokrauserusteiden periaatteet, mutta sopimuspäätökset voitaisiin tehdä virkamiespäätöksellä.

4.8.2 Koulutilojen kosteusvauriot

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupunginhallituksen tulee valmistella valtuustolle investointimäärärahojen kohdentamista koskevan päätöksenteon tueksi selvitys kaupungin palvelu- ja toimitilojen kosteus- ja homevaurioiden laajuudesta ja niiden korjaamisen vaatimista kustannuksista.

- sosiaali- ja terveystieteiden koulutus- ja opiskeluterveydenhuollon, ympäristökeskuksen, työterveyskeskuksen ja opetusviraston työsuojelun tulee yhteistyössä laatia kaupunkitason ohje koulujen terveydellisten olojen tarkastusten järjestämisestä siten, ettei päällekkäistä työtä tehdä, vastuunjako on selkeä ja että koulut ja oppilaitokset tulevat tarkastetuksi säännöllisesti kolmen vuoden välein terveydenhuoltolain ja valtioneuvoston asetuksen (338/2011) edellyttämällä tavalla.

- tilakeskuksen tulee varmistaa sisäilmaongelmien tutkimus- ja suunnittelu- ja korjaus ketjun riittävä ohjaus.

- kaupungin virastojen ja liikelaitosten tulee yhdessä kaupungin sisäilmatyöryhmän kanssa arvioida virastokohtaisten sisäilmatyöryhmien perustamisen tarve.

Kaupunginhallitus toteaa, että korjausrakentamisessa tulee asettaa etusijalle hankkeet jotka kohdistuvat rakennusten terveellisyys- ja

13.05.2013

Kj/3

turvallisuuden lisäämiseen sekä erityisesti koulurakennusten ja päiväkotien sisäilma- ja kosteusvauriokorjauksiin. Tilakeskuksen teettämien selvitysten mukaan kosteusvauriokohteet sekä korjausvelka yleensä on varsin hyvin kartoitettu ja tiedossa, mutta tästä tiedosta voitaisiin jäsenellä uudelleen.

Kaupunginhallitus kehottaa tilakeskusta tekemään tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen sisäilmaongelmien tutkimus-suunnittelu- korjaus ketjun toimivuuden ja riittävän ohjauksen.

Virastokohtaiset sisäilmaryhmät auttavat sekä tutkimusten että korjaustarpeiden priorisoinnissa sekä tiedotuksessa ja varmistavat ongelmatilanteissa prosessin mukaisen oikean toiminnan. Kaupunginhallitus kehottaa kaupungin sisäilmatyöryhmää arvioimaan virastokohtaisten sisäilmatyöryhmien perustamisen tarpeen ja perustamaan tarvittaessa ryhmiä niihin isoimpiin hallintokuntiin joissa omaa sisäilmatyöryhmää ei vielä ole.

4.8.3 Kaupungin tyhjät tilat

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kiinteistöviraston tilakeskuksen tulee edelleen jatkaa kaupungin toiminnassa tarpeettomien korjausvelkaisten tilojen myymistä.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan toteamukseen ja toteaa, että ehdotettu toimenpide toteuttaa kaupungin strategiaohjelmaan sisältyvää linjausta ulkopuolisille vuokrattavasta tilasta luopumisesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46768
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Arviointikertomus 2012

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa tarkastuslautakunnalle Arviointikertomus 2012:n kohdista 1.5–4.8.3 seuraavan lausunnon:

1.5 Tarkastuslautakunnan esittämien suositusten vaikuttavuuden arviointi

Arviointikertomuksessa todetaan, että

13.05.2013

Kj/3

- kaupunginhallituksen tulee varmistua siitä, että hallintokunnat ryhtyvät toimenpiteisiin kaikkien arviointikertomuksessa esitettyjen epäkohtien korjaamiseksi suositusten mukaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että hallintokunnilta pyydetään selvitys siitä, mihin toimenpiteisiin hallintokunnat ovat ryhtyneet arviointikertomuksessa esitettyjen epäkohtien ja suositusten johdosta. Selvitys toimitetaan kaupunginvaltuustolle.

2.6 Johtopäätökset tavoitteiden toteutumisesta

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupunginvaltuuston asettaman sitovan tavoitteen poikkeama tulee hyväksyttäväksi valtuustolla riippumatta siitä, mistä se aiheutuu.

- sitovien toiminnallisten tavoitteiden tulee kattaa kaupungin strategiaohjelman tavoitteet nykyistä laajemmin, kuten tarkastuslautakunta on suositellut jo vuonna 2010.

- hallintokuntien tulee asettaa aiempaa enemmän yhteisiä hallintokuntarajat ylittäviä sitovia toiminnallisia tavoitteita, kuten tarkastuslautakunta on suositellut jo vuonna 2009.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen siitä, että valtuuston asettaman sitovan tavoitteen poikkeama tulee hyväksyttäväksi valtuustolla riippumatta siitä, mistä se aiheutuu.

Kaupunginhallitus toteaa, että se on talousarvion valmistelua ohjaavissa kannanotoissaan korostanut, että hallintokuntien tulee varautua ottamaan huomioon uuden strategiaohjelman linjaukset talousarvioehdotuksen valmistelussa. Sitovat toiminnalliset tavoitteet johdetaan kaupungin strategiaohjelmasta ja niiden määrittelyssä tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että tavoite ohjaa toimintaa strategiaohjelman osoittamaan suuntaan.

Kaupunginhallituksen hyväksymien talousarvion laatimishojjeiden mukaan osan tavoitteista tulee ohjata toimintaa virastojen ja liikelaitosten toimialarajat ylittävien haasteiden ratkaisemiseen. Hallintokuntien tulee talousarvioehdotuksissaan esittää toimialarajat ylittävien prosessien kehittämis- ja tehostamistoimenpiteet sekä ehdotukset hallintokuntien yhteisiksi sitoviksi ja muiksi toiminnallisiksi tavoitteiksi, jotka tulee käsitellä kaikissa käsiteltävään prosessiin osallistuvissa lautakunnissa. Usean hallintokunnan yhteisten sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden määrän lisääminen talousarviossa on hyväksytty myös uuden strategiaohjelman tavoiteasetannassa.

3. Kaupungin talouden arviointi

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupungin tulee jatkaa tuottavuuden parantamista ja käynnistää palvelujen ja investointien uudelleenarviointi siten, että tulo-rahoitus riittää pitkällä tähtäimellä niiden rahoittamiseen.
- palvelujen uudelleenarviointi on tehtävä poliittisella tasolla arvioimalla palvelutuotannon volyymia, sisältöä, rakennetta ja tuottamistapoja uudelleen, kuten tarkastuslautakunta on suositellut jo vuonna 2011.

Kaupunginvaltuuston 24.4.2013 hyväksymän strategiaohjelman mukaan kaupunki tekee ja toteuttaa vuosille 2013–2016 kaupungin kokonaisvaltaisen tuottavuusohjelman, joka tulee esitellä kaupunginhallitukselle 30.6.2013 mennessä. Ohjelmassa osoitetaan konkreettiset ehdotukset tuottavuuden ja taloudellisuuden merkittäväksi parantamiseksi konkreettisine mittareineen. Talousarvion laatimisohjeiden mukaisesti viraston esittävät toimenpiteet talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksissaan. Strategiaohjelmaan sisältyviä talouden tasapainottumista ja tuottavuuden parantamista koskevia toimenpiteitä ovat mm. talousarvioraamin reaali-kasvun sisältämä 1 % vuosittainen tuottavuustavoite ja vuotuisten investointien rajaaminen 435 miljoonan euron tasolle.

Kaupunginhallitus toteaa, että strategiaohjelman tuottavuustavoitteiden saavuttaminen ei ole mahdollista ilman palvelujen volyymin, sisällön, rakenteen ja tuottamistapojen uudelleenarviointia, joka lautakuntien tulee tehdä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksien hyväksymisen yhteydessä.

4.1.1 Tuottavuus- ja työhyvinvointiohjelman säästötavoitteet

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- lautakuntien ja johtokuntien tulee sitoutua talousarvioraamiin siten, että ne osoittavat tarvittavat menosäästöt raamin sisältä, mikäli päättävät menojen lisäyksistä.
- tuottavuustavoitteet tulee asettaa usealle vuodelle siten, että hallintokunnilla on realistiset mahdollisuudet saavuttaa ne ja niiden toteuttaminen on riittävän haasteellista.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen siitä, että lautakuntien ja johtokuntien tulee sitoutua talousarvioraamiin.

Kaupunginhallitus toteaa, että uuden strategiaohjelman tuottavuustavoite on jaettu tasaisesti koko valtuustokaudelle vuosittaisiksi tuottavuustavoitteiksi. Tuottavuuden parantaminen 1 % vuosittain on haasteellista, mutta realistisesti mahdollista.

4.1.2 Uuden laskentajärjestelmän käyttöönotto

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- talous- ja suunnittelukeskuksen tulee saattaa Laske-järjestelmä asianmukaiseen kuntoon pikaisesti.
- järjestelmän konsolidointimoduulin avulla tulee voida tuottaa kaupungin tilinpäätöslaskelmat ja talousarvion toteutumislaskelmat.
- Laske-järjestelmän hyödyntämistä tulee kehittää kustannustehokkaammaksi ja kaupungin taloushallintoa, tilinpäätöstä ja raportointia vielä paremmin palvelevaksi kokonaisuudeksi siten, että kaikki kaupungin virastot ja liikelaitokset siirtyvät sen käyttäjiksi.

Kaupunginhallitus toteaa Laske-järjestelmän saattamisesta asianmukaiseen kuntoon, että kaupungin ja järjestelmätoimittajan välinen käyttöönottohanke päätettiin joulukuussa 2012 hankkeen johtoryhmän päätöksellä. Tuossa päätöksessä luetteloitiin hankkeen osalta avoimena olevat asiat, joista keskeneneräiset toiminnallisuudet liittyivät pääasiassa perinnän tai konsolidoinnin kokonaisuuksiin. Perinnän osalta maksumuistutusten lähettäminen asiakkaille vuoden 2012 laskujen osalta on aloitettu tammikuussa 2013. Johtuen laskutuksessa olleista haasteista vuoden 2012 aikana on kaupunginjohtaja päättänyt, että vuoden 2012 maksamattomien laskujen maksumuistutukset lähetetään ilman viivästyskorkoa ja muistutusmaksua. Tämän toteuttaminen vaatii muutoksia näille avoimille erille, josta syystä muistutusten lähettäminen on normaalitilannetta hitaampaa. Lisäksi muistutettavat erät halutaan tässä yhteydessä käydä normaalitilannetta tarkemmin läpi, jottei asiakkaille lähetetä virheellisiä maksumuistutuksia. Tämän hetken arvion mukaan vuoden 2012 maksumuistutukset on toimitettu asiakkaille toukokuun 2013 loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus toteaa konsolidointimoduulin hyödyntämisestä, että Laske-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä päätettiin tehtävän konsolidointi eli sisäisten erien eliminointi kahdesti vuodessa. Vuoden 2012 osalta kesäkuun lopun konsolidointi on tehty tavoitteen mukaisesti, mutta vuoden lopun konsolidointia ei ole saatu tehtyä johtuen järjestelmässä esiintyneestä teknisestä virheestä. Tästä johtuen ei vuoden 2012 tilinpäätöksen osalta voitu hyödyntää järjestelmään muodostettuja raportteja, vaan tietoja jouduttiin yhdistelemään manuaalisesti ja raportoimaan useiden eri raporttien tietoja yhdistelemällä. Järjestelmätoimittaja jatkaa edelleen konsolidoinnin työstämistä ja tavoitteena on sen saattaminen kuntoon siten, että kesäkuun lopun 2013 konsolidointi ja sen raportointi voidaan tehdä alkuperäisen suunnitelman mukaan.

Kaupunginhallitus toteaa Laske-järjestelmän kehittämisestä kustannustehokkaammaksi ja paremmin palvelevaksi kokonaisuudeksi, että Laske-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä ei ollut eri syistä johtuen mahdollista ulottaa järjestelmää käyttöön kaikki virastoihin ja liikelaitoksiin. Tällä hetkellä käydään Helsingin Sataman kanssa neuvotteluja siirtymisestä Laske-järjestelmän piiriin ja todennäköisesti käyttö alkaa vuoden 2014 alusta. Tämän lisäksi rakennusviraston ja Staran osalta selvitetään mahdollisia ratkaisuvaihtoehtoja osana keväällä 2013 käynnistettyä Hankinnasta maksuun -hanketta.

4.1.3 Palvelutyytyväisyyden kehitys

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- virastojen ja laitosten tulee keskittyä keskeisimpien palvelujensa asiakastyytyväisyyden säännölliseen mittaamiseen. Talous- ja suunnittelukeskuksen tulee perustaa Helmi-intranetiin sähköinen asiakastyytyväisyyden seurantapohja, johon virastot ja laitokset ovat veloitettuja päivittämään keskeisimpien asiakastyytyväisyysmittareidensa arvot säännöllisesti.

- palvelukohtaisia asiakastyytyväisyystietoja tulee hyödyntää kaupunkitason strategian seurannassa ja johtamisessa.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen siitä, että virastojen ja laitosten tulee keskittyä keskeisimpien palvelujensa asiakastyytyväisyyden säännölliseen mittaamiseen. Helmi-intranetiin laaditaan sähköinen asiakastyytyväisyyden seurantapohja, johon virastot ja laitokset päivittävät keskeisimpien asiakastyytyväisyysmittareidensa arvot.

Kaupunginhallitus toteaa, että virastojen ja laitosten tuottamat palvelukohtaiset asiakastyytyväisyystiedot aletaan raportoida kaupunginvaltuustolle kaupunkitason strategian seurannan yhteydessä.

4.2.1 Tytäryhteisöjen johdon palkitsemisjärjestelmät

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- tytäryhteisöjen johdon palkitsemista tulee kehittää siten, että sillä on käytännössä tulosta ohjaavaa vaikutusta.

- palkitsemiseen liittyvän ohjeistuksen noudattamista tulee valvoa tehokkaammin.

Kaupunginhallitus päätti 10.12.2012 kaupungin virasto- ja osastopäälliköiden palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmästä. Se on tullut voimaan 1.1.2013 lukien. Kaupunginhallitus toteaa, että tarkoitus on, että vastaavanlainen palkitsemisjärjestelmä otettaisiin käyttöön myös

tytäryhteisöjen toimitusjohtajille. Tätä koskeva valmistelu on edennyt siten, että päätös asiasta on tehtävissä vielä kevään aikana tai viimeistään alkusyksystä. Palkitsemisjärjestelmän avulla on mahdollista nykyistä paremmin vaikuttaa tytäryhteisöjen tuloksellisuuteen. Valmisteilla oleva palkitsemisjärjestelmä sisältää kaikki keskeiset palkitsemiseen liittyvät elementit, kuten tehtävien vaativuuteen perustuvan kokonaispalkan, työsuoritukseen perustuvan osion, kertapalkkiomahdollisuuden sekä tulospalkkiomahdollisuuden.

Kaupunginhallitus toteaa, että palkitsemiseen liittyvän ohjeistuksen noudattamisen valvontatavat valmistellaan rinnan palkitsemisjärjestelmää koskevan ohjeistuksen kanssa. Tässä suhteessa on olennaista, että palkitsemisjärjestelmän käyttöä koskeva valmistelu tapahtuu kaupunkikonsernissa keskitetysti.

4.2.2 Tytäryhtiöihin liittyvien investointitavoitteiden toteutuminen

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupungin tytäryhteisöjä perustettaessa tulee laatia realistinen suunnitelma hankkeen toteuttamisesta.
- investoinneille tulee määritellä selkeät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä seurata niiden toteutumista.

Kaupunginhallitus toteaa, että yhteisöä perustettaessa arvioidaan liiketoiminnan laajuus, investointitarve, kannattavuus ja rahoitus sekä muiden mahdollisten osakkaiden osuus. Lisäksi laaditaan yhteisömuodosta riippuen seuraavat asiakirjat: perustamissopimus/säädökirja, yhtiöjärjestys/säännöt ja osakassopimus, jos osakeyhtiössä tulee olemaan kaupungin lisäksi muita osakkaita. Perustamissuunnitelman laajuuteen vaikuttaa se, tuleeko perustettava yhteisö toimimaan kilpailuilla markkinoilla vai tukeeko yhteisön toiminta kaupungin omaa palvelutuotantoa.

Kaupunginhallitus hyväksyy konserniyhteisökohtaiset omistuspohjaa, kehittämissiisiä sekä keskeisiä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita koskevat omistajapoliittiset linjaukset kaupunginhallituskausittain. Linjaukset on vahvistettu kaupunginhallituksessa viimeksi 26.4.2011 (431 §). Kaupunginhallitus toteaa, että linjaukset on tarkoitus tarkistaa kevään - alkusyksyn 2013 aikana kaupunginvaltuuston 24.4.2013 hyväksymään strategiaohjelmaan 2013 – 2016 perustuen ja vastaamaan tytäryhteisöjen toimintaympäristössä tapahtuneita ja ennakoitavissa olevia muutoksia.

Kaupunginhallitus toteaa, että tytäryhteisöraportointi konsernijaostolle on keskeinen osa konserniohjausta, jota kehitetään jatkuvasti vuorovaikutuksessa konsernijohtoon ja tytäryhteisöjen kanssa.

13.05.2013

Kj/3

4.3.1 Vanhempien tukeminen lasten ja nuorten hyvinvoinnissa

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- opetusviraston tulee jatkaa Kvartti-valmennusmallin soveltamista kaupungin kouluissa ja arvioida sen vaikuttavuutta lasten ja heidän vanhempiansa hyvinvointiin.
- sosiaali- ja terveysviraston tulee lisätä läheisneuvonpitoa lastensuojelussa, koska sen avulla on onnistuttu välttämään kalliita huostaanottoja ja sitä kautta saamaan kustannussäästöjä.
- sosiaali- ja terveysviraston ja opetusviraston tulee selvittää mahdollisuuksia laajentaa läheisneuvonpitoa muihinkin palveluihin, esimerkiksi päihde- ja mielenterveyspalveluihin sekä opetustoimeen.
- sosiaali- ja terveysviraston tulee päivittää lastensuojelun asiakkuuksia koskevia pysyväisohjeita siten, että sosiaalityöntekijällä on velvoite selvittää mahdollisuus läheisneuvonpidon käyttöön kaikissa lastensuojeluprosessin eri vaiheissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että Kvartti-valmennusmallin soveltamisen jatkaminen on perusteltua moniammatillisen vanhemmuuden tuen ja vertaistuen näkökulmasta katsottuna perus- ja erityispalveluissa perheiden, lapsuuden, nuoruuden ja aikuisuuden kehitysympäristön eri vaiheissa annetun taloudellisen raamin puitteissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että sekä inhimillisestä että taloudellisesta näkökulmasta huostaanottojen ehkäisy on perusteltua. Arviointikertomuksessa todetaan, että läheisneuvonpidolla on onnistuttu välttämään kalliita huostaanottoja ja sitä kautta saamaan kustannussäästöjä. Tälle toteamukselle ei kuitenkaan esitetä mitään perusteluja tai tilastotietoja. Arviointikertomuksessa esitetään läheisneuvonpidon vuosittainen määrä ja hinta, mutta ei mitään vaikuttavuustietoa tai mistä on peräisin tieto huostaanottojen välttämistä juuri tämän toimenpiteen avulla. Läheisneuvonpito on yksi menetelmä muiden avohuollon toimenpiteiden lisäksi perheiden, lasten ja nuorten tukemiseksi, mutta sen vaikuttavuuden osoittaminen edellyttää tarkempia perusteluja.

Kaupunginhallitus toteaa, että läheisneuvonpitoa voidaan hyödyntää monilla sosiaali- ja kasvatustyön osa-alueilla, vaikka se on syntynyt lastensuojelun tarpeisiin.

Kaupunginhallitus toteaa, että läheisneuvonpidon järjestämistä voi harkita missä tahansa asiakasprosessin vaiheessa, mutta erityisesti selkeissä murrosvaiheissa, joissa lähiyhteisön tuki on suunnitelmien laatimisessa ja toteuttamisessa erityisesti tarpeen.

4.3.2 Maahanmuuttajien työllistymistä edistävät toimenpiteet

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- henkilöstökeskuksen tulee selvittää, voidaanko muunkielisten oppisopimuskoulutusta ja rekrytointikoulutusta markkinoida laajemmin työnantajille ja maahanmuuttajille. Erityisesti tulee ottaa huomioon syrjäytymisvaarassa olevat nuoret miehet.

- henkilöstökeskuksen, opetusviraston ja työväenopistojen tulee varmistaa maahanmuuttajien suomen kielen opetuksen riittävyys sekä kaupungin oman järjestämismääräyksiin osalta että vaikuttaa jatkossakin valtion järjestämän työvoimapolitiittisen kotoutumiskoulutuksen riittävyyteen.

- henkilöstökeskuksen maahanmuutto-osaston tulee terävöittää maahanmuuttajaväestön työllisyystilanteeseen ja toimeentuloon kohdistuvaa seurantaa siten, että määritellään vuosittain seurattavat mittarit.

Kaupunginhallitus toteaa, että henkilöstökeskuksen tavoitteena on monipuolistaa sekä oppisopimus- että rekrytointikoulutuksen paikkatarjontaa uusien yritysyhteistyökumppaneiden avulla. Kaupungin miesvaltaisten alojen oppisopimus- ja rekrytointikoulutustarjontaa pyritään lisäämään.

Kaupunginhallitus toteaa, että maahanmuuttajien työllistymistä edistäviä palvelupolkuja ja kielikoulutusta tullaan kehittämään uuden strategiaohjelman mukaisesti. Henkilöstökeskus, yhdessä opetusviraston ja työväenopistojen kanssa, tulee varmistamaan maahanmuuttajien suomen kielen opetuksen riittävyyden kaupungin oman järjestämismääräyksiin osalta ja pyrkii vaikuttamaan valtion järjestämän työvoimapolitiittisen kotoutumiskoulutuksen riittävyyteen.

Kaupunginhallitus toteaa, että henkilöstökeskuksen maahanmuutto-osasto tulee tehostamaan maahanmuuttajaväestön työllisyystilanteeseen ja toimeentuloon kohdistuvaa vuosittaista seurantaa yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden sekä tietokeskuksen kanssa.

4.3.3 Määräaikaisten palvelussuhteiden käyttö opetus-, sosiaali- ja terveystoimissa

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- sosiaali- ja terveystieteiden tulee ottaa huomioon, että työn projektiluontoisuus ei ole määräaikaisuuden laillinen peruste lainsäädännön edellyttämässä tavanomaisissa tehtävissä.

- opetusviraston tulee varmistaa määräaikaisten virkojen perusteiden lainmukaisuus uusimman oikeuskäytännön perusteella.

- sosiaali- ja terveystieteiden tulee sisällyttää palvelussuhdeohjeeseensa kohta siitä, että arvioitaessa sijaisuutta määräaikaisuuden laillisena perusteena on otettava huomioon yksittäisen sijaisuuden lisäksi kokonaistilanne eli se, onko työvoiman tarve pysyvä.

- henkilöstökeskuksen tulee tarkentaa kaupunkitason ohjeen kohtaa toimintojen vakiintumattomuus sekä täsmentää ohjetta siltä osin kuin kyseessä on käytettävissä olevan rahoituksen epävarmuus määräaikaisuuden perusteena.

Kaupunginhallitus toteaa, että henkilöstökeskus tarkentaa ohjettaan määräaikaisen palvelussuhteen käytön mahdollisuuksista toimintojen vakiintumattomuus -perusteen osalta. Vakiintumattomuuden käsitettä ei voi avata tyhjentävästi, vaan vakiintumattomuuden käsite arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Jos toiminta ei ole ehtinyt vakiintua määräaikaisen sopimuksen voimassaoloaikana, sopimusta voidaan jatkaa, mutta tällöin kuitenkin edellytetään perusteita sille, että toiminta on edelleen vakiintumatonta.

Kaupunginhallitus toteaa, että henkilöstökeskus täsmentää ohjettaan määräaikaisen palvelussuhteen käytön mahdollisuuksista yhteistyössä talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa siten, että sinne lisätään kohta ulkopuolisen rahoituksen epävarmuuden ja toimeksiantosopimusten käyttämisestä määräaikaisuuden perusteena. Tällöin projektiluonteisen työn, joka on riippuvainen ulkopuolisesta rahoituksesta tai solmitusta toimeksiantosopimuksesta, tiedetään valmistuvan kohtuullisen lyhyen, arvioitavissa olevan ajan kuluessa.

4.4.1 Tietojärjestelmien yhteentoimivuus pääkaupunkiseudulla

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupungin tietohallintoon liittyvää ohjausta tehdään tällä hetkellä kolmessa eri työryhmässä. Tämän ohjausmallin toimivuus tulee selvittää.

- tietohallinnon ohjausryhmistä yhden tulee ottaa vastuu tietojärjestelmiin liittyvästä seututason strategisesta yhteistyöstä, jotta yhteistyön puute ei johda tarpeettomiin päällekkäisiin kustannuksiin.

- kaupungin tulee linjata, minkälaista pääkaupunkiseututasoista ja seudullista yhteistyötä tarvitaan kokonaisarkkitehtuuriin ja tietojärjestelmäinvestointeihin liittyvissä asioissa sekä käynnistää tämä yhteistyö.

13.05.2013

Kj/3

Kaupunginhallitus toteaa, että tietohallinnon ohjausmallin toimivuus selvitetään mallista saatujen kokemusten perusteella viimeistään vuoden 2014 loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen, että kaupungin omien työryhmien yhteistyön tulee olla riittävää, jotta tarpeettomilta päällekkäisiltä kustannuksilta vältytään. Kaupungin sisällä vastuujakoa tulee tarvittaessa selkiyttää.

Tietotekniikkaohjelmassa asetettujen työryhmien osalta vastuun ottaminen seututason strategisesta yhteistyöstä on lähinnä tietotekniikkaohjelman koordinoitiryhmän tehtävä.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen, että kaupungin tulee linjata minkälaista pääkaupunkiseututasoista ja seudullista yhteistyötä tarvitaan. Linjausten mukaiset päätökset täytyy synnyttää yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, jotta kokonaisarkkitehtuuri ja tietojärjestelmäinvestoinnit voidaan toteuttaa tukemaan näitä linjauksia.

4.4.2 Uudet asuinalueet ja investointien suunnittelu keskipitkällä ajanjaksolla

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kiinteän omaisuuden myyntitavoitteet on asetettava talousarviossa sellaisiksi, että ne voidaan saavuttaa.
- kaupunkisuunnitteluviraston tulee edelleen kehittää ja parantaa kaavataloudellisia laskelmia kaupungin kiristyvässä taloustilanteessa.
- suhdanneriskin vuoksi tulee huolehtia siitä, että alueiden rakentamiskustannukset saadaan ensisijaisesti katettua jo maanmyyntituloilla.
- maanmyynnin ja -vuokraamisen tasapaino tulee harkita uudelleen etenkin sellaisilla uusilla alueilla, jotka hankitaan ostamalla.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin uuden strategiaohjelman yhtenä keskeisenä tavoitteena on talouden tasapainottuminen. Velkaantumiskehitystä hidastetaan mm. rahoittamalla nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulo-rahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla.

Kaupunginhallitus toteaa kaavatalouden laskelmiin liittyen, että kaavavaiheen ratkaisulla on suuri vaikutus alueen ja rakennuksien lopullisiin investointi- ja käyttökustannuksiin. Kaupunginhallitus yhtyy tarkastusviraston toteamukseen, että kaupunkisuunnitteluviraston tulee kehittää ja parantaa kaavataloudellisia laskelmia, laskelmien kattavuutta sekä niiden paikkansapitävyyttä. Kaupunginhallituksen

13.05.2013

Kj/3

mielestä on tärkeää, että kaavatalous kuuluu olennaisesti kaavoitusprosessin kaikkiin vaiheisiin. Kaupunginhallitus kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa huolehtimaan, ettei kaavoista tule liian kalliita toteuttaa.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan toteamukseen, että maanmyynnin- ja vuokraamisen tasapainoa voidaan harkita uudelleen. Tasapainoisen talouden kannalta on tärkeää suunnitella kaikkien alueiden rakentamista AM-ohjelman tavoitteiden mukaan niin, että kaupungin investointeihin, kuten infrarakentamiseen ja maanhankintaan (palvelutuotannon rakennuksiin) voitaisiin käyttää alueen maanmyyntituloja jo varhaisessa vaiheessa. Myös talousarvion myyntitavoitteet voidaan saavuttaa paremmin em. tontinluovutusten suunnittelulla.

4.5.1 Metron automaattiohjausjärjestelmän hankinta

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupunginhallituksen tulee puuttua jo aikaisessa vaiheessa suurten investointihankkeiden viivästymisiin.

- liikennelaitoksen tulee parantaa pitkäaikaisten investointiensa suunnittelu- ja toteutusprosesseja sekä ennen kaikkea hankintaosaamisensa sisältöä kuten hankkeiden kustannusarvioiden laskentaa.

- liikennelaitoksen johtokunnan sekä kaupunginhallituksen on seurattava jatkossa tiiviisti metron automatisointihankkeen toteuttamista, kuten jo tehdyt päätökset edellyttävät.

- automaattimetrolikenteen aloittamisen jälkeen liikennelaitoksen ja kaupunginhallituksen tulee seurata, toteutuuko automatisoinnista kaupunginvaltuustolle vuonna 2008 esitetty investoinnin kannattavuuslaskelma.

Kuten tarkastuslautakuntakin toteaa, metron automatisoinnissa on kyse maailman mitassakin ainutlaatuisesta hankkeesta, jonka kilpailuttaminen on ollut erityisen haastavaa. Se ei kuitenkaan poissulje HKL-liikelaitoksen investointien suunnittelu- ja toteutusprosesseissa olevia puutteita. Kaupunginhallitus toteaa kiinnittäneensä huomiota erityisesti kustannusarvioiden pitämättömyyteen useiden hankesuunnitelmien yhteydessä ja kehottaneensa HKL-liikelaitosta tehostamaan suunnitteluprosessejaan kustannusarvioiden pitämiseksi prosessin eri vaiheissa.

Metron automatisointihankkeen kannattavuus on selvitettävissä vasta lopullisten investointikustannusten selvittyä ja käyttöönoton jälkeen. Kaupunginhallitus tulee edellyttämään selvityksen HKL-liikelaitokselta.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan vaatimukseen, että HKL-liikelaitoksen johtokunnan ja HKL-liikelaitoksen tulee parantaa investointien suunnittelu- ja toteutusprosessejaan.

4.5.2 Asuntotuotantotoimiston toteuttamat asuinkiinteistöyhtiöiden peruskorjausurakat

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- Helsingin kaupungin asunnot Oy:n tulee yhteistyössä asuntotuotantotoimiston tai muun rakennuttajakonsultin kanssa kehittää ja parantaa peruskorjauskohteiden lähtötietojen oikeellisuutta, jotta vältetään suuret ja ennakoimattomat lisä- ja muutostyökustannukset kaupungin asuinkiinteistöjen peruskorjaushankkeissa.

Kaupunginhallitus toteaa peruskorjauskohteissa lähtötietojen oikeellisuuden ja urakka-asiakirjojen paikkansapitävyyden olevan oleellisia, jotta urakat pysyvät kustannusarvionsa sisällä, eikä ennakoimattomia lisä- ja muutostöitä ilmaannu kohtuuttomasti. Ennakoimattomia lisä- ja muutostöitä ei toki voida täysin välttää korjausrakentamisessa, mutta hankkeiden tulisi pääsääntöisesti pysyä hyväksytyssä kustannusarviossa. Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan toteamukseen ja kehottaa asuntotuotantotoimistoa panostamaan lähtötietojen oikeellisuuteen ja rakennuttamisen johtamiseen niin, että hankkeet pysyisivät päätettyjen kustannusten rajoissa.

4.5.3 Helsingin ulkomainossopimus

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- rakennusviraston tulee välittömästi arvioida uudelleen ulkomainoslaitopaikkojen vuokrauksesta tehdyn sovintosopimuksen sisältöä kaupungin edun kannalta ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin, koska sopimuksesta todennäköisesti aiheutuu kaupungille merkittäviä taloudellisia menetyksiä.

- kaupungin hallintokuntien tulee tehdä nykyistä tiiviimpää yhteistyötä tulevaisuudessa ulkomainoslaitopaikkojen kilpailutuksissa, jotta päätöksentekijällä on käytettävissä kaikki sopimuskumppanin valintaan vaikuttava tieto.

Kaupunginhallitus toteaa kaupungin ja Clear Channelin kanssa tehdyssä sopimuksessa ja sen noudattamisessa olevan puutteita ja,

että kaupungilta jää saamatta ulkomainoslaittepaikkojen tuottamaa tuloa, joka kaikkien paikkojen toteutuessa olisi mahdollista saada. Kaupunginhallitus edellyttää, että rakennusvirasto arvioi uudelleen ulkomainoslaittepaikoista tehdyn sovintosopimuksen sisällön kaupungin edun kannalta ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus kehottaa myös rakennusvirastoa ja tarvittavia hallintokuntia tekemään nykyistä tiiviinpää yhteistyötä kaupungin tulevissa ulkomainospaikkojen kilpailutuksissa.

4.6.1 HUS:n ja Helsingin hoito- ja palveluketju yhteistyö

Arviointikertomuksessa todetaan, että

sosiaali- ja terveyslautakunnan ja -viraston tulee yhdessä HUS:n kanssa

- etsiä keinot hoitoketjun keskeisten ongelmakohtien ratkaisemiseksi sekä vahvistaa hoitoketjuohjeistuksen täytäntöönpanoa ja koulutusta.

- syventää kuntoutukseen liittyvää yhteistyötä, jossa kaupungin osapuolena on uusi kuntoutuksen osaamisyksikkö.

sosiaali- ja terveyslautakunnan ja -viraston tulee omassa toiminnassaan

- selvittää, miten sosiaalihuoltolain mukaista iäkkään palvelutarpeen arviointia voitaisiin toteuttaa nykyistä perusteellisempänä ja moniammatillisena siten, että sillä voidaan ennakoida ja ehkäistä tulevia, mahdollisesti kalliitakin palvelutarpeita.

- taata, että ympärivuorokautista neurologisten asiakkaiden jatkohoitoa on saatavilla tarvetta vastaavasti.

Kaupunginhallitus toteaa, että organisaatiomuutoksessa sosiaali- ja terveystoimen organisaatioiden yhdistymisen ja varhaiskasvatusviraston perustamisen yhtenä kantavana ajatuksena on hoito- ja palveluketjujen sujuvuuden parantaminen, ja tulevaisuuden haasteisiin vastaaman pystyvä organisaatio. Edelleen kaupunginhallitus toteaa, että laki iäkkään henkilön sosiaali- ja terveyspalvelujen saannin turvaamisesta muuttanee käytäntöjä mm. palvelutarpeen arvioinnin suhteen. Laki asettaa kunnalle hoitotakuutyyppejä ja palvelujen saantiin määrääjässä liittyviä velvoitteita. Sosiaali- ja terveysministeriössä on valmistelussa myös sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä ja rakenteita säätelevä laki, joka osaltaan vaikuttaa iäkkäiden henkilöiden palveluihin.

4.6.2 Terveyskeskuksen yksityisiltä ostamien asiakaspalvelujen laadun valvonta

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- terveystalvvelujen hankinnoissa tulee määritellä nykyistä yksityiskohtaisemmin ne tahot, jotka vastaavat sopimuksen toteutumisesta, tuottajien valvonnasta ja palvelun laadun valvonnasta.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan toteamukseen ja omalta osaltaan toteaa, että tuottajien ja palvelun laadun sekä sopimuksen toteutumisen valvonta on määritettävä ja vastuutettava selkeästi. Seurantajärjestelmissä on huomioitava palvelujen luonteen erilaisuus ja määritettävä sen perusteella tarkoituksenmukaisin vastuutaho.

4.6.3 Sosiaaliamiehen työtilanne ja resurssit

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- asiakkaista tulee tehdä tiivis, jatkuvasti päivittyvä kuhunkin asiakassuhteeseen liittyvä tilannekuvaus, joka on kaikkien asiakasta tai hänen perhettään koskevia samaan ongelmakokonaisuuteen liittyviä päätöksiä tekevien viranomaisten käytettävissä. Tietojen vaihtoa viraston sisällä on lisättävä siltä osin, kun salassapitomääräykset eivät sitä estä.

- toimeentulotukiprosessia tulee parantaa siten, että asiakkaiden tilanteesta laaditaan aluksi kokonaiskartoitus ja että tilannetta voidaan tarvittaessa selvittää aiempien tietojen pohjalta, jotta yhteydenotot sosiaaliamieheen vähenevät.

- perhe- ja sosiaalipalvelujen osaston lastensuojelun asiakkaat (vanhemmat) tulee ottaa prosessiin mukaan toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi alusta alkaen siten, että he ymmärtävät toiminnan sisällön. Keinona voisi olla esimerkiksi läheisneuvonpito.

- organisaatiomuutoksen jälkeisen siirtymävaiheen ajaksi sosiaaliamiestoimintaan tulee ohjata lisäresursseja vähintäänkin tilapäisesti muusta sosiaali- ja terveystoimesta.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan huomioon siltä osin, että tietojen vaihtoa viraston sisällä tulee edistää silloin, kun salassapitomääräykset eivät sitä estä ja se on tarkoituksenmukaista hyvän asiakaspalvelun näkökulmasta.

4.7.1 Oppisopimuskoulutuksen käyttö ja tehostamismahdollisuudet

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupungin tulee tarjota oppisopimuskoulutusta nuorille 15–17-vuotiaille kaupungin omissa työpaikoissa.

- sivistys- ja henkilöstötoimesta vastaavan apulaiskaupunginjohtajan tulee linjata yhteistyössä henkilöstökeskuksen, nuorisoasiainkeskuksen, opetusviraston ja oppisopimustoimiston kanssa keinot edistää oppisopimuksen käyttöä nuorten väylänä työelämään perusopetuksen jälkeen.

- tuetun oppisopimuksen mallin jatkuvuus tulee turvata ulkopuolisen hankerahoituksen ohella tarvittaessa kaupungin omalla rahoituksella.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin strategiaohjelman mukaisesti tavoitteena on lisätä oppilaitos- että oppisopimusmuotoisen ammatillisen koulutuksen tarjontaa suunnittelukaudella järjestämisluvan ja määrärahojen puitteissa määrällisesti riittävän, ammattitaitoisen työvoiman tarjonnan turvaamiseksi alueen elinkeinoelämän ja julkisen palvelutuotannon tarpeisiin.

Kaupunginhallitus toteaa, että oppisopimuksen käyttöä edistetään monin keinoin. Ammatillista koulutusta toteutetaan entistä enemmän joustavammin työnantajien kanssa sekä räätälöidään yksilöllisiä opintopolkuja ja vaihtoehtoisia väyliä työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi. Koulutuksen voi suorittaa joustavasti oppilaitoksessa, oppisopimuksella, näyttötutkintona, työpajassa ja näitä joustavasti yhdistäen. Opetuksessa painotetaan työssäoppimisen, ammattiosaamisen näyttöjen ja opiskelija-arvioinnin kehittämistä ja tähdätään koulutuksen kiinnittymiseen, keskeyttämisen vähentämiseen ja urasuunnitelmien selkeyttämiseen.

Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävässä painotetaan yrittäjille, pienille ja keskisuurille yrityksille ja kaupungin hallintokunnille tarjottavia palveluja soveltuvin osin yhteistyössä kaupungin omien ammatillisten oppilaitosten kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa, että tuetun oppisopimuksen mallin jatkuvuuden turvaaminen annetun taloudellisen raamin puitteissa on perusteltua koulutuksellisesti syrjäytymisvaarassa olevien nuorien kustannustehokkaan tukemisen näkökulmasta katsottuna.

4.7.2 Koululaisten iltapäivätoiminta

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupungin tulee jatkossakin pyrkiä järjestämään iltapäivätoimintapaikkoja tarpeen mukaan sekä toteuttaa sähköinen hakumenettely.

- iltapäivätoiminnalle tulee suunnitella asianmukaiset toimitilat siten, että lapsilla on mahdollisuus myös rauhoittumiseen ja lepoon.

- vanhempien ja lasten mielipiteitä tulee selvittää ja ottaa ne huomioon lasten iltapäivätoimintaa suunniteltaessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että opetustoimen vuoden 2012 talousarviokäsittelyssä lisättiin 1,0 milj. euron lisämääräraha perusopetuslain mukaiseen avustettavaan iltapäivätoimintaan, mikä turvaa palvelun laadullisen ja määrällisen riittävyuden vuonna 2013.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan suositukseen siirtymisestä sähköiseen ilmoittautumiseen tehostaen itse hakuprosessia ja tuoden samalla joustavuutta annetun taloudellisen raamin puitteissa.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että opetus- ja kulttuuriministeriön yhteistyöryhmä on valmistellut perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan ja kerhotoiminnan laatukortit, jotka ohjaavat ja takaavat toiminnan järjestämisessä huomioitavia laadullisia tekijöitä niin kunta- kuin toimijatasolla. Keskeisenä toimintaa ohjaavana tekijänä nähdään tarkoituksenmukaisten ja riittävien tilojen osittaminen toimintaan.

4.7.3 Kaupungin strategiaohjelman 2009–2012 toteuttaminen työväenopistoissa

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- suomenkielisen ja ruotsinkielisen työväenopiston tulee selvittää yhteistoiminnasta saatavat synergiaedut tilojen, kurssien ja koko toiminnan yhdistämisen osalta.

Kaupunginhallitus toteaa, että suomenkielisen työväenopiston uusi organisaatiomalli otetaan käyttöön 1.5.2013 tavoitteena selkeyttää työväenopiston perustoiminnan tavoitteiden asettamista ja niihin pääsemistä johtamisen ja toiminnan järjestämisen kautta. Lisäksi uusi organisaatio mahdollistaa nykyistä paremmin opiston ydin- ja tukiprosessien sekä henkilöstön osaamisen järjestelmällisen kehittämisen.

Kaupunginhallitus toteaa, että on perusteltua jatkaa toimintaa vasta käynnistyvällä organisaatiolla. Myöskään strategiaohjelmaan 2013–2016 ei sisälly työväenopistojen organisaatioiden uudistamiseen liittyvää toimenpidettä.

4.7.4 Työterveyspalvelujen toimivuus

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupunginhallituksen tulee varmistaa, että hallintokunnat yhteistyössä työterveyskeskuksen kanssa ryhtyvät toimenpiteisiin, joilla kaupungin

työntekijöiden sairauspoissaolojen määrää saadaan entisestään vähennettyä.

- työterveyskeskuksen tulee alentaa työterveyshuollon kustannuksia painottamalla aiempaa enemmän ennalta ehkäisevää työterveyshuoltoa.

Kaupunginhallitus toteaa, että strategiaohjelmaan 2013-2016 sisältyy, että toteutetaan työelämän ja työhyvinvoinnin kehittämishanke, jossa kehitetään konkreettisia toimia työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Kaupunginhallitus seuraa työhyvinvoinnin sairauspoissaolojen kehittymistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungilla on vuosien ajan systemaattisesti kehitetty hyviä toimintatapoja työhyvinvoinnin johtamiseen. Sairauspoissaolojen kokonaismäärä on kääntynyt vuodesta 2010 lähtien laskuun ja ne ovat vähentyneet edelleen vaikka samanaikaisesti tehtyjen työpäivien määrä on lisääntynyt. Hyvä kehitys näkyy kaikilla toimialoilla ja ikäryhmissä. Myönteinen poissaolokehitys pyritään säilyttämään panostamalla edelleen työterveysyhteistyön tiivistämiseen ja kehittämiseen.

Kesällä voimaan tulleen työterveyshuolto- ja sairausvakuutuslakimuutoksen tavoitteena on tehostaa työterveyshuollon tukea pitkittyvien sairauspoissaolojen vähentämisessä. Tavoitteena on tukea työhön paluuta pitkän sairausloman jälkeen ja ehkäistä työkyvyttömyyttä. Kaupungilla on hyvät edellytykset toimia uuden linjauksen mukaisesti ja ennakoivasti työkykyongelmatilanteissa. Lakimuutoksen vaikutuksien toivotaan näkyvän työkykyarvioiden ja kuntoutussuunnitelmien lisääntymisenä ja sitä kautta pisimpien sairauspoissaolojen vähentymisenä.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että 1.6.2012 voimaan tullut sairausvakuutus- ja työterveyshuoltolain muutos asettaa juuri työterveyshuollon ennaltaehkäisevään toimintaan haasteita. Laki velvoittaa työterveyshuoltoa ja työntajaa toimimaan aktiivisemmin tilanteissa, joissa työntekijän sairauspoissaolot alkavat pitkittyä. Työterveyskeskus on vastannut uusiin palveluodotuksiin toimintojaan uudelleen organisoimalla erilaisten asiakastarpeiden ja -segmenttien mukaisesti. Sairauspoissaoloja vähennetään suuntaamalla voimavaroja riskiryhmien tunnistamiseen ja kohdennettuihin toimenpiteisiin sekä työkykyjohtamista kehittämällä. Vahvistamalla työhyvinvointia ja työkykyä tukevaa toimintaa voidaan vaikuttaa myös eläköitymiseen ja työurien jatkamiseen.

4.8.1 Asuntotuotannon sujuvoittaminen kaavoituksen ja tontinluovutuksen keinoin

13.05.2013

Kj/3

Arviointikertomuksessa todetaan, että

asuntotuotannon sujuvoittamiseen liittyen

- mikäli vilkasliikenteisten väylien varrelle halutaan täydennysrakentamista, tämä edellyttää joustavampaa melu- ja ilmanlaatonormien tulkintaa. Tähän liittyen kaupunginhallituksen ja kaupunkisuunnitteluviraston tulee etsiä uusia toimintamalleja yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa sekä vaikuttaa maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisarviointiin.

- kaupunginhallitukselle tulee tehdä esitys siitä, minkälaisella menettelyllä voitaisiin keventää kaavaprosessiin liittyvää virastojen lausuntokierrosta, miten jatkossa koordinoidaan kaavoituksen, tontinluovutuksen, esirakentamisen, kunnallistekniikan ja kadunrakennuksen prosessien limittämistä toisiinsa ja miten rakentamisen kilpailua voidaan lisätä ja kaavamääräyksiä väljentää markkinahinnaltaan edullisimmilla alueilla.

kaavoitukseen ja tontinluovutukseen liittyen

- kaupunkisuunnitteluviraston tulee pysäköintipolitiikkaselvityksen ja autottomista kohteista saatavien tulosten perusteella arvioida, toimiiko kaavoituksessa käytettävä autopaikkamäärien laskentaohje järkevällä ja perustellulla tavalla.

- tontinluovutuksen delegointisäädösten väljentämistä tulee harkita siten, että kaupunginvaltuusto vahvistaisi tontinluovutuksen vuokrauserusteiden periaatteet ja sopimuspäätökset voitaisiin mahdollisuuksien mukaan tehdä kiinteistölautakunnan sijasta virkamiestasolla.

Kaupunginhallitus toteaa, että asuntotuotannon sujuvoittamistyöryhmä työskentelee vuoden 2013 loppuun. Työryhmän työn keskiössä on etsiä keinoja sujuvoittaa koko asuntotuotantoprosessia. Työryhmän työ keskittyy nimenomaan prosessien joustavuuteen ja samanaikaisuuden vahvistamiseen. Talous- ja suunnittelukeskus valmistelee lisäksi AM-ohjelman täytäntöönpanopäätöksen mukaisesti erillisselvityksen rakennusmarkkinoiden toimivuudesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkisuunnitteluviraston johdolla on valmisteltu luonnos pysäköintipolitiikasta. Ohjelma on käsitelty keväällä 2013 kaupunkisuunnittelulautakunnassa ja tullaan käsittelemään edelleen kaupunginhallituksessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että tarkastuslautakunnan ehdotuksen mukaisesti tullaan tutkimaan tontinvuokrauksen delegointikäytännön muuttamista siten, että valtuusto edelleen päättäisi

13.05.2013

Kj/3

vuokrausperusteiden periaatteet, mutta sopimus päätökset voitaisiin tehdä virkamies päätöksellä.

4.8.2 Koulutilojen kosteusvauriot

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kaupunginhallituksen tulee valmistella valtuustolle investointimäärärahojen kohdentamista koskevan päätöksenteon tueksi selvitys kaupungin palvelu- ja toimitilojen kosteus- ja homevaurioiden laajuudesta ja niiden korjaamisen vaatimista kustannuksista.
- sosiaali- ja terveystieteiden koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, ympäristökeskuksen, työterveyskeskuksen ja opetusviraston työsuojelun tulee yhteistyössä laatia kaupunkitason ohje koulujen terveydellisten olojen tarkastusten järjestämisestä siten, ettei päällekkäistä työtä tehdä, vastuunjako on selkeä ja että koulut ja oppilaitokset tulevat tarkastetuksi säännöllisesti kolmen vuoden välein terveydenhuoltolain ja valtioneuvoston asetuksen (338/2011) edellyttämällä tavalla.
- tilakeskuksen tulee varmistaa sisäilmaongelmien tutkimus-suunnittelu-korjaus ketjun riittävä ohjaus.
- kaupungin virastojen ja liikelaitosten tulee yhdessä kaupungin sisäilmatyöryhmän kanssa arvioida virastokohtaisten sisäilmatyöryhmien perustamisen tarve.

Kaupunginhallitus toteaa, että korjausrakentamisessa tulee asettaa etusijalle hankkeet jotka kohdistuvat rakennusten terveellisyys- ja turvallisuuden lisäämiseen sekä erityisesti koulurakennusten ja päiväkotien sisäilma- ja kosteusvauriokorjauksiin. Tilakeskuksen teettämien selvitysten mukaan kosteusvauriokohteet sekä korjausvelka yleensä on varsin hyvin kartoitettu ja tiedossa, mutta tästä tiedosta voitaisiin jäsenellä uudelleen.

Kaupunginhallitus kehottaa tilakeskusta tekemään tarvittavat toimenpiteet varmistukseksi sisäilmaongelmien tutkimus-suunnittelu-korjaus ketjun toimivuuden ja riittävän ohjauksen.

Virastokohtaiset sisäilmaryhmät auttavat sekä tutkimusten että korjaustarpeiden priorisoinnissa sekä tiedotuksessa ja varmistavat ongelmatilanteissa prosessin mukaisen oikean toiminnan. Kaupunginhallitus kehottaa kaupungin sisäilmatyöryhmää arvioimaan virastokohtaisten sisäilmatyöryhmien perustamisen tarpeen ja perustamaan tarvittaessa ryhmiä niihin isoimpiin hallintokuntiin joissa omaa sisäilmatyöryhmää ei vielä ole.

4.8.3 Kaupungin tyhjät tilat

13.05.2013

Kj/3

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- kiinteistöviraston tilakeskuksen tulee edelleen jatkaa kaupungin toiminnassa tarpeettomien korjausvelkaisten tilojen myymistä.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan toteamukseen ja toteaa, että ehdotettu toimenpide toteuttaa kaupungin strategiaohjelmaan sisältyvää linjausta ulkopuolisille vuokrattavasta tilasta luopumisesta.

Esittelijä

Tarkastuslautakunta pyytää 22.5.2013 mennessä kaupunginhallituksen lausuntoa arviointikertomuksen 2012 kohdista 1.5–4.8.3.

Tarkastuslautakunta hyväksyi 17.4.2013 (§ 62) arviointikertomuksen vuodelta 2012.

Helsingin kaupungin hallinnon ja talouden tarkastussäännön 8.1 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tulee laatia kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta arviointikertomus valtuustolle. Kertomuksesta tulee hankkia tarkastussäännön 8.2 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot valtuustolle toimitettaviksi.

Arviointikertomus 2012 on esityslistan liitteenä.

Esittelijä toteaa, että tarkastuslautakunnan antamassa arviointikertomuksessa esitetyistä eräistä vuoden 2012 toimintaa koskevista arvioista olisi annettava päätösehdotuksen mukainen lausunto.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46768
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Arviointikertomus 2012

Päätöshistoria

Palmia-liikelaitoksen jk 02.05.2013 § 23

HEL 2013-003863 T 00 03 00

Päätös

Helsingin kaupungin Palmia –liikelaitoksen johtokunta päätti todeta lausuntonaan seuraavasti:

Tarkastuslautakunta käsittelee arviointikertomuksessa asetettujen sitovien tavoitteiden toteutumista ja tuottavuuden kehittämistä hallintokunnissa.

Kohta 2.6: Johtopäätökset tavoitteiden toteutumisesta

Palmian sitova tavoite liittyy sen ehdottomasti tärkeimpään toiminnan laatua kuvaavaan mittariin eli asiakastyytyvyyteen. Asetettu tavoite on toistaiseksi saavutettu, mutta sen saavuttaminen ei ole itsestään selvää, koska asiakkaiden tarpeet ja odotukset muuttuvat monelta osin ja tavoitteiden saavuttaminen edellyttää toiminnoilta jatkuvia kehitystoimenpiteitä yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Palmia on myös valmis avoimesti pohtimaan sen asiakkaina olevien hallintokuntien kanssa tavoitteita prosesseille, joissa Palmia on mukana.

Kohta 4.1.1: Tuottavuus- ja hyvinvointiohjelman säästötavoitteet

Palmian toiminta alkoi vuonna 2003. Palmian keskeinen tuottavuusmittari on jalostusarvoindeksi ja sitä on onnistuttu kehittämään suotuisasti joka vuosi vuodesta 2004 lähtien ja erityisesti vuosina 2009-2011. Tuottavuus on noussut keskimäärin 7,1 % vuosittain viimeisten kymmenen vuoden aikana. Palkkaindeksi on noussut Palmian olemassaolon aikana 21,5 % ja elintarvikkeiden hinnat esimerkiksi vuodesta 2008 13,3 % . Tästä huolimatta Palmian palvelujen myyntihinnat ovat nousseet sen olemassaolon aikana vain 8,3 %.

Jatkuva tuottavuuden kehittäminen on perusedellytyksenä sille, että Palmia tekee vuosittain positiivisen taloudellisen tuloksen. Tuottavuutta kehitetään suunnitelmallisesti sekä Palmian liiketoimintayksiköissä että tukitoiminnoissa päivittäisen johtamisen, jatkuvan parantamisen ja kehitysprojektien avulla. Tähän Palmia panostaa myös tulevaisuudessa. Koska tuottavuuden parantaminen on sisäänrakennettu kaikkeen toimintaan, Palmialla ei ole erillistä tuottavuusohjelmaa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Sinikka Hukari, laatu- ja ympäristöpäällikkö, puhelin: 310 27210
sinikka.hukari(a)palmia.fi

Taloushallintopalvelu-liikelaitoksen jk 26.04.2013 § 14

13.05.2013

Kj/3

HEL 2013-003863 T 00 03 00

Päätös

Taloushallintopalvelu -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa tarkastuslautakunnalle vuoden 2012 arviointikertomuksen kohdista 2.6, 4.1.1 ja 4.1.2 seuraavan lausunnon:

Taloushallintopalvelu-liikelaitoksen johtokunnalta on pyydetty lausuntoa vuoden 2012 arviointikertomuksen kohdista 2.6, 4.1.1 ja 4.1.2. Lautakunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kohta 2.6 Johtopäätökset tavoitteiden toteutumisesta

Tarkastuslautakunta toteaa kertomuksessaan, että ”hallintokuntien tulee asettaa aiempaa enemmän yhteisiä hallintokuntarajat ylittäviä sitovia toiminnallisia tavoitteita, kuten tarkastuslautakunta on suositellut jo vuonna 2009”.

Johtokunta toteaa, että Taloushallintopalvelu-liikelaitoksen (Talpa) kaikki pääprosessit menevät yli virastorajojen. Yleensä prosessit alkavat virastoista ja jatkuvat Talpan puolella prosessin loppuun saakka. Jotta prosessit olisivat mahdollisimman tehokkaasti hoidettuja, edellyttää se sekä virastojen että Talpan päässä prosessien tuntemista, osaamista ja yhteisiin toimintatapoihin sitoutumista. Tämän toteutumiseksi Talpa on kuvannut prosessit, palvelukuvaukset ja työnjaot, jotka ovat kaikkien nähtävissä Helmi-intrassa. Lisäksi on järjestetty lukuisia asiakastilaisuuksia, joissa on työnjakoa, prosesseja ja muita yhteisiä asioita käsitelty asiakaskunnan, yksittäisen viraston ja yksittäisen prosessin näkökulmasta. Tänä vuonna erityistä huomiota kiinnitetään prosessivirheiden seurantaan ja niiden analysoimiseen ja korjaustoimenpiteisiin yhdessä virastojen kanssa. Tavoitteena on palvelujen laadun ja tuottavuuden parantaminen turhan työn poistamisen kautta.

Johtokunta toteaa vielä, että Talpalla ei ole ollut tarvetta asettaa virastojen ja liikelaitosten kanssa yhteisiä sitovia tavoitteita, koska se toimii kaikkien virastojen ja liikelaitosten kanssa päivittäisessä yhteistyössä ja prosessit sekä työnjako on sovittu ja kuvattu. Prosesseja kehitetään edelleen yhteistyössä prosessien laadun parantamiseksi.

Kohta 4.1.1 Tuottavuus ja työhyvinvointiohjelman säästötavoitteet

Tarkastuslautakunta toteaa, että ”lautakuntien ja johtokuntien tulee sitoutua talousarvioraamiin siten, että ne osoittavat tarvittavat menosäästöt raamin sisältä, mikäli päättävät menojen lisäyksistä”. Johtokunta toteaa, että liikelaitoksena Talpalla ei ole raamia. Palvelut

on hinnoiteltu omakustannushintaan ja hintojen korottamisessa on noudatettu talousarvion laatimisohteja.

Tarkastuslautakunta toteaa, että ”tuottavuustavoitteet tulee asettaa usealle vuodelle siten, että hallintokunnilla on realistiset mahdollisuudet saavuttaa ne ja niiden toteuttaminen on riittävän haasteellista”. Johtokunta toteaa, että Talpan tuottavuuden kasvutavoitteiksi asetettiin edelliselle strategiakaudelle 3 pistettä vuosittain. Tavoite oli haasteellinen varsinkin, kun strategiakaudelle ajoittui taloushallinnon järjestelmäuudistus. Tuottavuudessa päästiin vuonna 2012 pistelukuun 112, kun perusvuotena oli vuosi 2009, jolloin Talpa muuttui liikelaitokseksi.

Kohta 4.1.2 Uuden laskentajärjestelmän käyttöönotto

Tarkastuslautakunta toteaa, että

”talous- ja suunnittelukeskuksen tulee saattaa Laske-järjestelmä asianmukaiseen kuntoon pikaisesti.

Järjestelmän konsolidointimodulin avulla tulee voida tuottaa kaupungin tilinpäätöslaskelmat ja talousarvion toteutumislaskelmat.

Laske-järjestelmän hyödyntämistä tulee kehittää kustannustehokkaammaksi ja kaupungin taloushallintoa, tilinpäätöstä ja raportointia vielä paremmin palvelevaksi kokonaisuudeksi siten, että kaikki kaupungin virastot ja liikelaitokset siirtyvät sen käyttäjiksi.”

Johtokunta toteaa, että Laske-järjestelmä on Talpan työväline, jolla se toteuttaa valtaosan taloushallinnon palveluistaan kuten kirjanpito, sisäinen laskenta, käyttöomaisuuskirjanpito, reskontrat, laskutus sekä asiakas- ja toimittajarekisterien ylläpito. Järjestelmän toimimattomuus aiheutti sen, että Talpa ei pystynyt vuonna 2012 toimimaan virastojen ja liikelaitosten kanssa sovittujen palvelusopimusten mukaisesti. Häiriöt kohdistuivat vakavimmin laskutukseen ja perintään, kirjanpidon ajantasaisuuteen ja raportointiin. Perintää ei edelleenkään pystytty hoitamaan suunnitellusti ja suunniteltua konsolidointimodulia ei pystytty käyttämään vuoden 2012 tilinpäätöksen laadinnassa. Koska järjestelmän puutteiden vuoksi Talpan tuottavuuden kasvu taittui vuonna 2012, sillä on erittäin suuri intressi, että järjestelmä saadaan toimimaan mahdollisimman pian suunnitelman mukaisesti.

Johtokunta toteaa vielä, että kaupungin virastoista ja liikelaitoksista rakennusvirasto, Stara, Helsingin Satama, Helsingin Energia ja liikennelaitos eivät vielä ole yhteisen laskentajärjestelmän käyttäjiä. Talpan ja Sataman kesken on käynnissä projekti Sataman siirtymiseksi vuoden 2014 alussa yhteisen järjestelmän käyttäjäksi.

13.05.2013

Kj/3

Rakennusviraston ja Staran tilanne selvitetään Tasken käynnistämän hankinnasta maksuun -hankkeen yhteydessä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tuula Jäppinen

Lisätiedot

Tuula Jäppinen, toimitusjohtaja, puhelin: +358931025100
tuula.jappinen(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 17.04.2013 § 62

HEL 2013-003863 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2012 sekä hankkia siitä kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot 22.5.2013 mennessä toimitettaviksi kaupunginvaltuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

10.04.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Pirjo Hakanpää

Lisätiedot

Timo Terävä, arviointipäällikkö, puhelin: 310 43126
timo.terava(a)hel.fi